

tribuna

LIST SLOVENSKEH ŠTUDENTOV

LETO XIV.

Ljubljana, 11. marca 1964

Štev. 7

Kljub temu, da smo že bili preplašeni, da je zima pri kraju, nas je presenetil sneg. Znova so postale aktualne pozabljene smuči in nima tudi tale slika — pa kaj bi vam pravil...

Foto: Janez Novšak

PRVA ZAHTEVA:

KADRI - ODSEV POTREBE

Študentski problemi so bili letos predmet mnogih razprav in splošne družbene pozornosti. Iz naše, morda že kar pretirano skromne anonimnosti smo se izmotali s tem, da smo na dnevni red družbene diskusije uspeli vrniti tudi svojo točko: gnotni položaj študenta.

Ze nekaj začetnih površnih analiz je odkrilo tendenco, da se perspektive študentov zmeraj bolj zaskrbnjujejo. Utesnjujejo med Scilo in Karibdo vedno bolj pičlih materialnih sredstev za študij in vedno bolj zahtevnega študijskega režima. Lansko jesen smo zato z upravičeno odločnostjo sprožili alarm povsod tam, kjer bi utegnil zbuditi večje razumevanje za take študentske skrbi.

Od kreditiranja, kateremu smo končno dovolili opravljati vlogo dopolnjevanja sistema štipendiranja, in vse do centraliziranega republiškega štipendijskega sklada, ki naj bi »suvereno, nepodkupljivo in bolj pravično« delil štipendije vsem potrebnim, so se vsi ti predlogi vztrajno izogibali enemu osrednjim vprašanju, ki pogojuje tako ali drugačno kvoto in strukturo sredstev, ki bi jih bilo treba dati za izobraževanje višje in visoko izobraženih strokovnjakov. Potrebe po kadrih, in to ne iz birokratske glave za centralno mizo ugotovljene potrebe, ampak žive današnje in jutrišnje potrebe podjetij, ustanov, šol, skratka neposrednih koristnikov strokovne delovne moči. Te potrebe morajo biti eden najvažnejših usmerjevalcev, koliko družbenih sredstev moramo vlagati danes in jutri za pridobivanje visokostrokovne delovne sile. Vsakršno pretiravanje v eno ali drugo smer bi bilo družbi škodljivo, ker bi bilo to poseganje v objektivne zakonitosti in zahteve družbene in posebej ekonomske reprodukcije. Vsak otrok bi razumel, da se bo zrušilo ravnotežje v zamotani konstrukciji družbene reprodukcije, če bi vsa sredstva vlagali le v razširjanje materialnih okvirov produkcije, družbeno stran le-te, človeka in njegovo delovno znanje pa bi puščali na isti ravni.

Resignirano smo morali ob nekaterih primerih ugotavljati, da je ta struktura potreb po kadrih lepo zvoneča, da pa »praksa«, »terena«, zanjo nimata ravno najbolj uglasenega razumevanja. Pogosto temu botruje nedojošenje nujnosti, da je nadaljnji hitrejši razvoj podjetja zagotovljen samo, če se poleg novih strojev, boljše tehnologije in organizacije dela, znajde tudi bolj strokovna človeška roka in misel. Mnoga podjetja in ustanove ne štipendirajo, ker objektivno obstoječe potrebe po kadrih niso bile tudi subjektivno dojete in razumljive.

Tako stanje, ki je v končni instanci našlo nujno svoj odsev v kritičnem gnotnem položaju mnogih, ki študirajo, je pogojilo tudi razmišljanje po bolj urejenem financiranju študentov. Če bi se spet povrnilo na staro, povojno centralistično planiranje kadrov in se s tem izpostavljali nevarnostim mnogih njegovih danes nesporemljivih recidivov, bi temu receptu reševanja kritičnega položaja študentov danes ne mogli več prisoditi zdravilne moči. S tem pa spet ne smemo dopustiti, da nas obvladuje stihijnost želja, mišljenj in politike neposredne prakse, ki je najširši potrošnik kadrov.

Pri nas smo se v povojnih dvajsetih letih družbe-

nega življenja do precejšnje mere naučili gospodarstvenega planiranja. Spretni smo, ko postavljamo mehanizme planiranja stvari, predmetov. Popolni diletanti, še pionirji z revnimi izkušnjami in prizadevanji pa se izkažemo, ko je treba načrtovati nekaj človeškega, družbenega v ožjem pomenu besede. Slišali smo upoštevanja vredne predloge, naj komunam in okraj prevzameta vlogo načrtovalca kadrov. Zanju bo to lažje, ker sta bliže potrebam po njih. Predlogi so bili načelno sprejeti, njih uresničitev pa bo zahtevala predvsem dvoje. Najprej bo treba ugotoviti resnične in ne imaginarne potrebe po kadrih

za vse dejavnosti na svojem področju. Te potrebe bi morale potem predstavljati osnovne koordinate, po katerih bi se usmerjala štipendijska politika v komuni.

Na nivoju komune in okraja bi bilo moč dobiti dokaj natančno sliko potreb po kadrih, ki bi morale nujno najti svoje mesto tudi v sedemletnem planu komune. Danes sicer res še ni okrajne planske ali štipendijske komisije, ki bi imela pregled, koliko študentov z njihovega območja študira, kaj študira, od kod izvirajo in kako se vzdržujejo.

Zdi se, da prihaja odjuga tudi na to področje. Koprski okraj si lasti čast prvega okraja, ki želi zvedeti vse o svojih študentih. Skupina študentov iz Kluba primorskih študentov izdeluje na osnovi statističnega gradiva podrobno analitično študijo o celotni populaciji približno 1500 študentov iz koprškega okraja. Okrajni in občinski štipendijski skladi so občutno dvignili višino vseh štipendij. Za prihodnje šolsko leto pa bodo iz svojih znatno povečanih sredstev štipendirali predvsem tiste kadre, ki so glede na potrebe v stagnaciji. Razmišljati so tudi začeli, kako bi vplivali na vse sedanje in bodoče štipenditorje, da bo občinska štipendijska moč tako po obsegu kot po strukturi v mejah možnosti kolikor mogoče najbolj zadostila potrebam, ki jih terjata današnji in jutrišnji družbeni razvoj komune.

Vzpodbudne glasove slišimo tudi z drugih koncev. Štipendija je končno pospešila korak, da dohiti rastoče stroške študija. Pri tem ne smemo dopustiti, da bi bila to le začasna konjunktura, ampak naj bo to stalna politika, ki naj zdravo odraža gibanje potreb po kadrih v praksi. Razširjena reprodukcija družbene in ekonomske dejavnosti v komuni naj se ne odvija več brez razširjenega financiranja ustreznih kadrov, ampak vzporedno z njo.

MaT

Ali so bili plakati zares najvažnejši?

Nekje okrog novega leta so prispeli v hišo na Poljanski 6 okusni plakati z naslovom: Tribuna ČAS IN SVET, s praznimi rubrikami za datum in temo za diskusijo. Na to, da bi tribuna tudi dejansko pričela z delom, pa čakamo še danes, saj je ob koncu preteklega tedna imel programski svet tribune šele svojo prvo sejo.

V preteklih letih je deloval marksistični center, ki ga je bil kljub dejstvu, da je bil predmet kritike zaradi zastarelih oblik dela, vsaj moč čutiti, letos pa praktično nismo mogli zaslediti na področju idejnega izobraževanja študentov nobene dejavnosti. Vzporedno lahko namreč ugotavljamo, da tudi svobodne katedre po fakultetah te životarijo, v kolikor sploh kaj delajo.

Ideološka komisija pri UO se je skupno s študijsko komisijo in referenti po fakultetah posvetila problematiki upravljanja visokošolskih zavodov ter razpravam o novih statutih, pri tem pa je ostala »klasična« ideološko-politična dejavnost zanemarjena.

Leto za letom moramo ugotavljati, da prične pravo delo Zveze študentov šele po prvih nekaj mesecih študijskega leta. Kadrovske spremembe, novi ljudje, nove ideje ali pomanjkanje le-teh, zlasti pa vključevanje premajhnega števila ljudi v delo, ima lahko za posledico, da Zveza študentov izgublja ugled med študenti. Razmislimo včasih o dejavnostih, kjer imajo plakati glavno vlogo!

lv

OSTI TEDNA

„Čas in svet“

Na področju takimenovanega idejnega izobraževanja študentov naše univerze je do letošnjega študijskega leta deloval marksistični center. V njem so nekateri javni delavci predavali in odgovarjali na vprašanja o pomembnih zadevah in dogajanjih v notranje in zunanje političnem življenju. Vendar so bile teme predavanj čisto teoretskega značaja ali pa precej odmaknjene od resničnih, vsakdanjih (stalnih) družbenih problemov in verjetno je bil prav to razlog, da center ni pritegnil še večjega števila študentov, oziroma da med njimi ni povzročil večjih reakcij na podane ugotovitve in teze in jih bolj angažiral v odnosu do njih. Predavanja so večkrat imela zgolj informativen in vzgojen namen. Marsikatero obravnavano zadevo ali zavzeto stališče bi lahko študentje spoznali, če bi vzeli v roke ustrezno knjigo. Te zadeve so bile tudi takšne, da mnenje študentov ne bi vplivalo na njihovo drugačno obravnavanje in reševanje.

Študentje so bili torej v glavnem le pasivni poslušalci, vzrok temu pa je po našem mnenju v splošnem načinu obravnavanja političnih in drugih zadev, kjer ni prihajalo do široke javne izmenjave in borbe različnih mnenj, ampak smo čisto slišali le eno (uradno) mnenje, v katerem se je marsikaj skrivalo (in se skriva) enostranskost, aktivizem itd. Menimo pa, da je danes dozorel čas, da se o vseh stvareh spregovorijo javno, da se slišijo različna mnenja in da se nato izlušči najustreznejša rešitev, ki naj se skrbno urešni. Pri tem pa morejo (in morajo) študentje odigrati pomembnejšo vlogo kot doslej. Prvi pogoj je seveda, da so z obravnavanimi zadevami seznanjeni, da se torej individualno ali v študijskih skupinah idejno izobražujejo, razmišljajo in oblikujejo stališča. Na ta način izginja potreba po vzgojni funkciji, ki jo je imel marksistični center, pojavlja pa se zahteva po tribuni, kjer bi študentje slišali o posameznih problemih različna mnenja in zavzemali do njih lastna stališča, ki bi jih odkrito in jasno povedali.

Ko bi bila udeležba študentov množična, sodelovanje pa tudi tvorbo, bi njihovo mnenje brez dvoma dobilo primerno težo in bi ga morali prizadejni organi in organizacije upoštevati, v nekaterih zadevah pa bi bilo tudi organom ZŠJ napotilo na akcijo in delovanje nazven. To bi prispevalo k tesnejši povezavi med mnenjem članstva in delom vodstev, s tem pa tudi k večji demokratičnosti znotraj

same ZŠJ. Take naloge si je zastavila nova tribuna »CAS IN SVET« pri univerzitetnem odboru ZŠJ, katere programski svet se je v petek prvič sestel in prediskutiral namen tribune. Predvidel je, da bi bile tribune ob sredah v študentskem naselju. Nanje bodo vabljeni predstavniki političnih, strokovnih in publicističnih krogov po možnosti tako, da bodo o zadevah podana različna mnenja, da bi se lahko razvila široka razprava, v katero naj bi čimbolj posegali tudi študentje in ocenili posamezne poglede.

Odmev na zahtevo ZŠJ

Slab gnotni položaj študentov je v naši javnosti dobil prepotrebno publiciteto. Pri tem problemu ne gre samo za socialni položaj posameznikov, ampak za splošen družbeni problem vzgoje visokokvalificiranih kadrov, ki lahko bistveno pripomorejo k tako zaželenemu hitrejšemu razvoju gospodarstva. Čeprav je bilo ravnanje študentov od nekaterih posameznikov označeno kot razbijsko in horukarsko, je pri angažiranih ljudeh pa tudi pri političnih forumih naletelo na razumevanje.

Tesno povezani problematiki gnotnega položaja študentov in planiranja kadrov so razpravljali glavni odbor SZDL Slovenije, ki je izdal odprto pismo, odbor izvršnega sveta za prosveto in kulturo in odbor republiškega zbora za prosveto in kulturo na podlagi ankete o socialno ekonomskem položaju študentov, ki jo je financiral izvršni svet in izvedla ZŠJ. Vsi organi so bili enotnega mnenja, da pomanjkanje materialnih sredstev ne sme vplivati na odločitev ljudi za študij, ampak naj študira vsak, kdor je sposoben. Vprašanje pa je, ali lahko študira vsak to, kar želi in s čimer bi resnično zadovoljil svoje interese, ker so družbene potrebe omejene z materialnimi možnostmi družbe. Kreditiranje nikakor ne sme zamenjati štipendiranja in je lahko samo pomožna oblika za financiranje študija; povečanje kreditov bi ustvarjalo med študenti po končanem študiju neenakoverden položaj.

Tak način obravnavanja kaže na možnost in potrebo sodelovanja med študenti in pristojnimi organi in organizacijami. D. D.

O poldne in v prvih popoldanskih urah se zadržuje v prostorih predsedstva univerzitetnega odbora ZŠ na Poljanski 6 največ ljudi, zato sem Gregorja Mikliča, študenta prava, ki opravlja funkcijo sekretarja UO, le s težavo pripravil do tega, da sva spregovorila nekaj besed o študentski problematiki, s katero se trenutno največ ukvarja.

Trenutno je zame najaktualnejše vprašanje kadrovska politika v Zvezi študentov,« je pričel. »Pogosto ugotavljamo, da prav nepoznavanje načel načrtne kadrovske politike hromi delo Zveze študentov. Zakaj? Če bi bila Zveza študentov in vse njene organizacije dovolj aktivna in bi neprestano dokazovala svojo življenjsko sposobnost ter hitro reagiranje na vsa vprašanja, ki študente zanimajo, bi bilo v najširšem krogu študentov zanimanje za delo v organizaciji zadostno. V praksi lahko vidimo, da bolj delovne organizacije ZŠ navadno nimajo večjih kadrovskih težav. Nič manj pomembna za kadrovske politiko ni vzgoja študentov iz nižjih letnikov, ki so pripravljeni delati.«

Ali meniš, da mora imeti funkcionar Zveze študentov določene izkušnje iz časov, ko še ni bil študent?

Kadar le morem, se trudim, da bi dokazal nasprotno. Veliko napako delamo, ko izbiramo funkcionarje Zveze študentov izključno v vrstah že afirmiranih, rutiniranih aktivistov Zveze mladine, ali pa kakšnih drugih organizacij, saj ima takšen izbor lahko za posledico rutinersko celotno delo Zveze študentov.

Razgovor ob dveh

— Kakšna so načela univerzitetnega odbora glede kadrovske politike? Ali ste s tem v zvezi že izvajali kakšne ukrepe?

— Kadri, ki vodijo katerokoli organizacijo, morajo izvirati iz lastne sredine, zato mora biti načrtna kadrovska politika sestavni del aktivnosti sleherne organizacije. Glavno težišče dela z novimi kadri v Zvezi študentov je na fakultetah in po specializiranih aktivnostih Zveze študentov. Novi kadri prinašajo s seboj nove ideje in prav fakultete so tista mesta, kjer je moč te nove ideje kar najbolj koristno izrabiti. Ze s tem dejstvom je povezano to, da je treba posvečati kar največjo pozornost delu organov ZŠ po fakultetah, svetov smeri, letnikov, oddelkov ipd. Pri izbiri kadrov moramo biti dosledni, mnogo bolj kot smo bili doslej. Če kdo s svojim delom ne opravičuje zaupanja tistih, ki so ga izvolili, ni treba čakati, da s svojo nedejavnostjo spravlja vprašanje ugleda celotne organizacije, ampak ga je treba odstaviti.

Preden končava, bi ti želel postaviti še eno vprašanje, ki postaja danes, v času, ko predstavlja vsaka zamujena ura skoraj nenadomestljivo izgubo, vedno bolj aktualno. Kaj meniš o profesionalizmu v Zvezi študentov?

Veliko napako delamo, ko dopuščamo, da si v organizacijah nekaj posameznikov porazdeli skoraj vse funkcije in tako celotna dejavnost obleži na njihovih ramenih. Kadar torej oni ne morejo ali nečejo delati, dejavnosti praktično ni. Prav zaradi tega večkrat slišimo očitke, da postaja ZŠ organizacija vodstev. Treba je iti v širino, zadovoljiti ljudi čim več, potem bo tudi potreba po profesionalnih funkcionarjih mnogo manjša, ali pa je sploh ne bo. Kolikor pa se kje postavlja potreba po profesionalnem funkcionarju, menim, da ne bi smeli imeti večjega položaja v organizaciji, ampak bi moral zagotavljati boljše operativno delo organizacije in pa razbremenitev pri administrativnem poslovanju, ki je ena izmed največjih slabosti naše organizacije. -iv

O POLITIČNI KRITIKI

Konstruktivna in destruktivna kritika

Kadar je v naši družbi govora o kritiki, se posebej o politični kritiki, večina ljudi, posebno predstavniki tistih krogov, na katere naj bi bila, oziroma je politična kritika usmerjena, postavljajo tezo o konstruktivni in destruktivni kritiki (kritizizmu, kritikanstvu in ne vem, koliko sinonimov so si še izmislili), pri čemer pa ne povedo, kdo naj ocenjuje, kakšna je določena kritika. Govorijo (in pišejo) o neki konstruktivnosti, kot da je to pojem, ki ima lahko le en pomen. Trditve, da je konstruktivna tista kritika, ki prispeva k ustvarjanju socialistične družbe, ne pove ničesar ali zelo malo, ker prvič ni (in ne more biti) povsem jasno, kaj je socialistična družba in drugič, ker je več poti za dosego socialistične ureditve in se le-te med seboj bolj ali manj ločijo. Potemtakem bo vsakdo — v skladu s tem, kar smatra za socialistično družbeno ureditev in pot za njeno dosego — smatral neko kritiko za bolj ali manj konstruktivno. V nekaterih rečeh se taka raznovrstna pojmovanja konstruktivnosti neke določene kritike ujemajo (federativna skupnost, izkoreninjenje izkoriščanja, družbena lastnina osnovnih proizvodnih sredstev, delavska samoupravljanje, delitev dohodka po delu).

To so tista temeljna izhodišča oziroma cilji, vsega našega delovanja, tisti osnovni principi, ki neko družbo opredeljujejo kot socialistično, oziroma kot družbo, ki si prizadeva biti socialistična. Kdor nasprotuje tem temeljem, je proti socializmu in kdor te temelje kritizira, se v socialistični oziroma v socializmu ustvarjajoči družbi more (in mora) proglasiti za destruktiven (nekonstruktiven, buržoazen v smislu razrednosti) element. Vendar menim, da je takih ljudi oziroma skupin danes v Jugoslaviji zelo malo in da je kakršnokoli delovanje pod krinko boja proti buržoaznim elementom anahronizem, ki pa lahko služi, da se pod imenovanec »buržoazni element« strpa tudi tisto, kar z buržoaznimi (razredno pobarvanimi) nazori nima zveze, a v določenem obsegu nasprotuje tisti poti, po kateri danes v Jugoslaviji hodimo (in se vozijo) v socializem, ki pa je, kot rečeno, lahko le ena izmed možnih.

Različni pogledi na konkretnije probleme

Ta pot se (kot ena izmed možnih) lahko zdi ljudem, skupinam, slojem v Jugoslaviji bolj ali manj pravilna, bolj ali manj v skladu z njihovimi nazi-

ranji, kako naj konkretno (konkretnije) izgleda socialistična, oziroma za socializem streméča družba in kakšna naj bo konkretna pot. Ker pa pri nas (v temeljih) obstoja socializem in demokracija, to je, kar je oblast (ki sedaj že ni več oblast, ker ni več razredne družbe in vlade enega razreda nad drugim, ampak urejanje, koordiniranje, reguliranje itd. določenih zadev — katere so te zadeve in v kakšnem obsegu naj se urejajo, je seveda zopet odvisno od različnih pogledov) v rokah delovnih ljudi, to je nas vseh (ker taki, ki ne bi živel od svojega dela, oziroma dela svojcev, ampak bi izkoriščali delovne sposobnosti drugih, ni), imamo pa različne poglede na konkretnije oblike graditve socializma sploh in posameznih zadev posebej, je treba razviti široko javno izmenjavo teh mnenj ter šele na tej osnovi začeti urejati posamezne zadeve, ki se zadevajo vseh ali posameznih skupin.

Ta mnenja bodo lahko med seboj zelo različna v ocenjevanju že prehojene poti in sedanje stanja na posameznih področjih bivanja in delovanja družbe, v oceni ravnanja posameznih organov in posameznikov, o poti, po kateri naj gremo itd. Kolikor se v oceni povsem strinjajo s storjenim, ne pomenijo kritike (kritičnega obravnavanja stvari), ampak so tišja ali glasnejša hvalnica obstoječemu in tistim, ki na tem področju delajo; če pa kažejo na zablode, napake, ekscese, anomalije itd., so kritika.

Avtorji in vsebina kritike

Kritik je lahko delal ali sodeloval pri opravljanju nekih zadev in te zadeve lahko zelo dobro pozna. Ali bo sedaj v javnosti spregovoril tako, kot ve in misli, je odvisno od njegove osveščenosti. Čim manj je osveščen, tem bolj bo njegova kritika zgolj osebno obračunavanje ali pa prikrivanje dejanskega stanja na ta način, da bo govoril (ali pisal) le zelo na splošno, pri čemer bo predvsem poudarjal (in čisto zlorabljal) objektivne vzroke pomanjkljivosti ali neuspehov, nujnost protislovij socializma, sicer pa se bo v glavnem omejil na to, kako bo treba delati v prihodnje in ponavljal že velikokrat izrečene resnice. Pri tem pa bo zavestno (ali pa zaradi primitivnosti) prezel in zamočkal, da le niso samo objektivni vzroki krivi napakam; nikdar ne bo pozval nikogar na odgovornost niti ne bo priznal sam svojih napak in odstopil oziroma zahteval razširitev. Da ne bo drugih klical na odgovornost, je vzrok sokrivda ali pa strah, da bi se utegnili krivcem zameriti. V prvem

primeru govorimo o splošni kritiki (in ne o načelni kot se čisto imenuje, kar pa je zloraba besede »načelnost«), ki je čisto metanje peska v oči in demagogija, v drugem pa o neosveščenosti, brez načelnosti, (dvoiličnosti) koritarstvu.

Često potencialni kritik ne sodeluje pri opravljanju določenih zadev, vendar sam vidi, ali pa sliši za konkretne anomalije, včasih o tem tudi kaj prebere ali sliši po radiu ali televiziji. Ko se želi z zadevo, o kateri je slišal, podrobneje seznaniti, pa čisto ugotovi, da podrobnosti v javnosti niso znane. Pot, ki mu preostane, je, da se obrne direktno na prizadete organizacije in organe in da tam poizveduje, ali pa da vpraša na zboru volivcev. Vendar menim, da bi bila naloga teh organizacij in organov, da državljane obveščajo o vsem svojem delu. Če pa nečejo, bi morali to storiti nadzorni in inšpekcijski organi sami ali pa s pomočjo novinarjev.

O angažiranosti poklicnih novinarjev je bilo v Tribunalu pred kratkim dovolj napisanega. Dodal bi, da kolikor tudi o raznih anomalijah pišejo, so to predvsem ekscesi v posameznih delovnih organizacijah, pa še ti so prikazani čisto na senzacionalni način brez prave poante, ki bi delovanje obravnavanih moralno in politično ocenila in poklicala na odgovornost pred javnostjo. Nismo pa še brali v naših časnikih (niti v revijah) ocentev, kako je bila dejansko izvedena rotacija: ali je bila le horizontalna ali je bila tudi vertikalna, koliko ljudi, ki delajo v podjetjih in zavodih po vsej republiki, je članov republiških predstavniških in političnih organov (vprašanje strukture in osebnega standarda tega članstva), koliko nekdanjih članov organov širših družbeno-političnih skupnosti je odšlo iz metropole, kako se utemeljuje gradnje na nekdanjem nunskem vrtu in megalomanski načrti ureditve mestnega središča, ko istočasno govorimo o velikanskem pomanjkanju stanovanj; pa o tem, kako v isti sapi govorimo o večji produktivnosti in fizičnem obsegu produkcije, realna vrednost denarja na pada, o tem, da se kot možnost povečanja osebnih dohodkov ali uspešnejšega zadovoljevanja potreb na področju šolstva, zdravstva, socialnega skrbstva poudarja le večjo produktivnost, medtem ko o možnosti drugačne razdelitve nacionalnega dohodka kot druge variante za izboljšanje položaja revnejših skupin ni govora, o tem, katere vrednote se danes propagirajo in kam vodi ta »lov za zlatom«, o angažiranosti in osveščenosti članstva ZKJ itd.

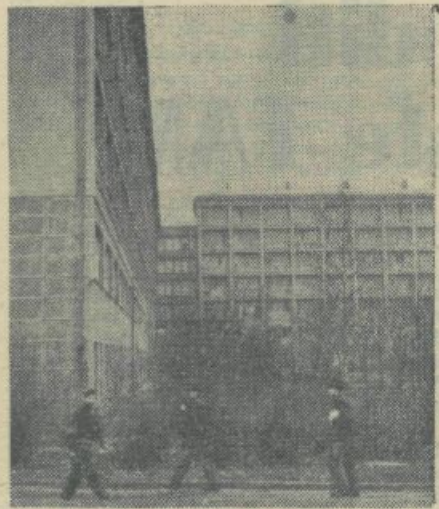
To so le nekatere zadeve, katerih naša komuni-kacijska sredstva ali sploh ne obravnavajo ali pa zelo površno, brez (poglobljene) analize in konkretiziranja. Človeku se poraja občutek, da so v naši družbi ustvarjeni tabuji in plafoni, v katere ni dobro posegati. To pa bistveno krši temeljna načela socializma: družbeno lastnino in samoupravljanje vseh delovnih ljudi.

Ko pa pride v naši javnosti do kritike, usmerjene na nekatere pomembnejše probleme in dileme naše družbe, je reakcija zelo različna ali je pa sploh ni. DRAGO DEMŠAR

DEVET ŠTUDENSKIH MENZ IN DEVET DOMOV

Nadvse uslužni Voje, ki mu kolegi v redakciji beograjskega »Studenta«, lista, ki izhaja vsak teden v 31.000 izvodih, pravijo tudi Cale, me je vodil po mestu. Na Terazijah naju je zalotil dež, zato sva se popeljala s tramvajem.

Pri vozovnicah v mestnem prometu imajo študentje 50 odstotkov popusta, razlika v ceni pa krije univerza s subvencijami, ki jih dobiva od republiškega izvrš-

Studentski center, domovanje študentov, ki prihajajo z vseh vetrov

nega sveta in jih daje prevoznemu podjetju. Da ne pride do zlorab, imajo študentje posebne legitimacije, ki jim dajejo pravico do popusta in jih lahko dobijo le redno vpisani študentje na fakultetah. S to legitimacijo se lahko prevažajo na vseh relacijah v mestnem prometu.

Srečujeva se z mestnim življenjem: s kolporterji, ki od daleč napovedujejo boksarsko afero, šoferji, ki na prehodih za pešce izsiljujejo prednost, mimogrede se večkrat ustavijo ob okusnih izložbah.

S komolci si na postaji priboriva prostor v avtobusu, ki naju zapelje v »študentski grad«. Več kot 20 minut vožnje, kajti naselje so urbanisti postavili v Novem Beogradu, čez Savo, fakultete pa so v »starem mestu«. O tem je bilo že veliko prelitega črnila, saj izgubijo študentje na poti mnogo dragocenega časa.

V »študentskem centru« so štirje močni bloki, v katerih stanuje okrog 7000 študentov. Razen valjaste menze nimajo nobene dvorane za ples, razvedrilo, kino, gledališče... Zaman sem se oziral po športnih igriščih, saj zanje še ni nobenih načrtov.

Kakšni so življenjski stroški?

V Beogradu je pravzaprav devet študentskih domov. Novejšega so postavili pred dvema leti in ima ime po Patriku Lumumbi. Prvega januarja letos pa so študentje dobili še en dom. Cene v domovih so od 2000 do 4000 dinarjev za sobo na mesec, odvisno je pač od tega, koliko ljudi je v njej. Prehrana v Centru je 7500 din na mesec, pri tem pa seveda ni treba računati na zajtrk. Kot so mi pojasnili na univerzitetnem odboru, prejema štipendije le 18 odstotkov vseh študentov, katerih pa je v metropoli kar 31.931, izredno pa študira 13.375 študentov. Povprečna štipendija je 11.000 dinarjev, največ štipendistov je na strojni fakulteti (40 odstotkov), najmanj pa na arhitekturi (4 odstotke). Zelo malo štipendiranih je

Ni dvoma: hrana je v Beogradu cenejša kot pri nas
Pogled na eno izmed študentskih menz

na vseh fakultetah družbenih ved. Tudi v Beogradu se mnogo ukvarjajo z izračunavanjem življenjskih stroškov. Zato pri vprašanju kulture, nakupa knjig, obiska gledaliških predstav, športnih prireditev ipd. v Beogradu niso nič na boljšem kot v Ljubljani. Več možnosti imamo verjetno ljubljanski študentje, saj izgubljamo manj časa v mestnem prometu kot Beograjčani. Fakultet je v Beogradu 18, prav toliko je tudi višjih šol. Imajo še dve visoki šoli in Akademijo, ki združuje 4 oddelke. Vse te visokošolske ustanove so razsejane po mestu in prav nič se ne da pomagati, če morajo študentje filozofske fakultete poslušati predavanja na petih koncih mesta.

»Kultura slomila nogu!«

V Beogradu je približno 50.000 študentov; imajo dve kulturno-umetniški društvi, (Branko Krstićević in Zigica Jovanović-Spanac), pa še univerzitetni eksperimentalni orkester. Ljudi, ki bi se vključevali v kulturne skupine, ni nikjer.

»Kultura slomila nogu«, je rekel predsednik »Spanaca«. Zelen je povedati, da so študentje nekako brezbržni do kulturnega delovanja, saj je v Beogradu le 12.000 študentov, ki so vključeni ali vključeni v aktivnost organizacije, le 2000 pa se jih kulturno udeležuje.

Se eno grenko resnico mi je zaupal: ni dvoran, ni prostorov. Za prireditve si morajo izposojati dvorane v mestu, ples prirejajo kar v avliah na fakultetah. Zatrtil mi je, da so te prireditve dobro obiskane, da jih poživlja zabavni program in da ob takih večerih točijo samo brezalko-

holne pijače. Pohvalil pa je tudi to, da že več mesecev ni bilo večjega pretepa.

Univerza in študentje

Cale, ki mora po mestu kar naprej odzdravljati kolegom, me posadi v pivnico Zone Zamfirove, kjer strežejo natakariji v narodnih nošah. Natočijo »ljutua«, da si odpočijem. Tako zvem še marsikaj:

»Največja aktualnost?«

»Razprava o statutih. Kako, je odvisno od vsake fakultete... Na strojni so lani pripravili statut, študentom pa so ga dali samo v potrditev. Letos se to ne bo ponovilo, saj smo študente tudi s pomočjo tiska precej angažirali.«

»Kako pa študentske menze shajajo s tako majhnim prispevkom študentov?«

»V vseh 9 menzah se hranijo tudi drugi meščani, poleg tega pa daje univerza 263 milijonov dotacij za menze in za mestni promet.«

Te nametane izjave so mi pozneje potrdili tudi na univerzitetnem odboru.

Preden sem se poslovil od spremljevalca, sem mu povedal, da sem gostitelj v študentskem centru nekoliko zameril, ker mi niso dovolili ogled sob. Najbrž so se zbal, da bi se me prišla gripa, katere je mnogo beograjskih študentov priklenila na posteljo.

Popoldan sem si ogledal še nekatere znamenitosti mesta. Narodni muzej, nekaj priljubljenih restavracij in lokalov, Čika Paja, cigana in violinista v kafani, za katerega pravijo, da je beograjski kulturni spomenik, Prešernova klet, kjer ni o Prešernu niti najmanjšega sledu. Pač, v kotu je sameval zaprašen kip. T. M.

VISOKA ŠOLA ZA TELESNO KULTURO V NOVI STAVBI

V KRATKEM — TUDI INTERNAT?

Večkrat sem obiskal prostore TVD Partizan Tabor in vedno me je sprejel nepopisen vrvež in zmešnjava. »Le kako se znajdejo in kako lahko poteka v takem okolju nemoten pouk VSTK,« sem se vpraševal, ko se pomislil, da npr. Interna klinika ne more istočasno sprejeti na vaje več kot 20 študentov, tu pa hkrati vadijo v enem prostoru vsi letniki. Lahko sem torej razumel vneto, s katero so se študentje in profesorji borili že 3 leta za svoje nove prostore. Kot vemo, trud ni bil zaman, saj so pred dvema mesecema izročili nove prostore svojemu namenu.

Nič kaj prijaznega jutra, ko nisem imel kaj delati (študentje imamo mnogo takšnih dni), sem sklenil, da si ogledam novo šolo, katero mi je vsak pohvalil. Poslopja mi ni bilo težko najti. Lep zelen stadion Slovana, prijazne hišice in vrtni in stari grad Kodeljevo-je okoli, v katerem ni težko opaziti novo dvonadstropno poslopje VSTK.

»Morda sem zašel,« sem pomislil, ko sem stopal po sveže obarvanem stopnišču, osvetljenem z neonskimi lučmi. Presenetila me je nenavadna tišina, ki je nisem pričakoval. »No, pa se le nisem zmotil,« sem kaj kmalu pomislil, ko sem zagledal dobro znani obraz profesorja Janeza Berganta, ki poučuje gimnastiko in elementarne igre. »Že dolgo smo pričakovali koga,« mi je z vidno zadovoljnim smehom dejal, ko sem povedal s kakšnim namenom sem prišel. »Tudi pri nas živahno življenje v času izpitov zamre,« mi je brez vprašanja pojasnil, ko je verjetno uganil, da me je presenetila tišina.

Ker je imel v premoru med izpiti nekoliko časa, sem ga poprosil, naj mi bo za vodiča. V prvi prostorni svetli dvorani sem opazil skupino študentk z zvezki v rokah. Dvorana, ki je sicer velika, čista in svetla, vendar mogoče malce prenzka, je namenjena za košarko, odbojko in rokomet, pozeje pa sem izvedel, da jo je mogoče z malenkostno preureditvijo pripraviti tudi za atletske prireditve. »To je študijska dvorana za učitelje in asistente,« mi je povedal prof. Bergant, ko sem ne-

koliko začudeno ogledoval majhno, toda okusno opremljeno dvorano poleg prejšnje. »Dvorana je kot nalašč pripravljena za bodočo asistenta Cerarja in Srota, ki sta že izredna slušatelja, saj je v njej prav vse, kar učitelj na področju telesne vzgoje potrebuje.«

Videl sem že mnogo športnih dvoran in telovadnic, vendar takšne kot je ta orodna telovadnica, še nisem videl. »Tukaj se počutim kot doma,« mi je dejal bolj obraz, kot pa besede profesorja, ki mi je takoj zaupal, da je dvorana urejena po njegovi zamisli. Sam sem bil najbolj presenečen nad izrednim občutkom za barve, ki se sicer različno prelivajo v izredno harmonično celoto.

Kljub temu, da je sorazmerno majhen, saj meri le 6 krat 18 m, da je največji vtis name naredil zimski bazen, saj vemo, da so ti pri nas še vedno prava redkost. »Pri pouku fotografiramo gibe rok in nog,« mi je razložil profesor, ko sem z zanimanjem gledal čudne naprave na dnu bazena. V voda v njem ima približno 26 stopinj, namenjen pa je predvsem šolskemu plavanju, medtem ko gojimo športno plavanje v odprtih bazenih.

Ko sem si ogledoval moderne in prijetne učilnice, ki so zeleno obarvane, prijetne in udobne kabine- te za učno osebje in upravo šole, okusno urejene knjižnice, sem bil le še bolj začuden nad tem, kaj lahko naredi večja arhitektova roka.

Kot medicina me je vseeno pritegnilo sicer še prazno in tiho drugo nadstropje, kafti po napisih dr. Sej, dr. Vučetić in dr. Kališnik sem takoj ugotovil, da sva v tako imenovanem raziskovalnem delu starbe. Malce sem bil sicer razočaran, ko sem izvedel, da so laboratoriji še v začetni fazi, vendar sem takoj ob vstopu opazil, da je fiziološki laboratorij skoraj že pripravljen, da sprejme prve študente. In vtis! Po mojem mnenju niti na medicinski fakulteti nimamo takšnega. Načelju- je je hotelo, da prav takrat ni bilo na šoli nobenega od priznanih strokovnjakov s področja športne medicine. Še tako imenovana »zrcalna« dvorana, ki je poleg laboratorijev in je namenjena baletu in plesni ritmiki, to se pravi dekletom, ki jih je že sedaj približno 30%. V prijetnem kramljanju je bil najin sprehod kaj hitro končan.

Pozneje v kabinetu sem prof. Berganta zaprosil, da mi pove kaj več o preteklosti in načrtih.

»Šola je bila zgrajena na pobudo komisije za telesno kulturo pri izvršnem svetu in kljub temu, da so glavne potrebe rešene, gradnja še ni končana. Pričeli smo že z gradnjo pokrite hale za športne igre na vzhodni strani, na zahodni pa se bo ves kompleks podaljšal do igrišča Slovana, v katerega sklopu bo šola tudi delovala. Še vedno predstavlja velik problem nujno potrebni internat. Glede tega smo v dogovoru s Triaznim zavodom za vojne sirote v gradu Kodeljevo, ki se bo v kratkem izselil in nam verjetno prepustil svoje prostore.«

Ob odhodu sem zagledal na hodniku veseli obraz študentke, ki sem jo zaprosil za kratek razgovor. »Belak Marija, študentka I. letnika — sicer Mariborčanka —,« se mi je predstavila. »Pravkar sem naredila izpit iz rokometu. Kaj mi je všeč? Hm, vse. Prejšnjega s sedanjim sploh ni mogoče primerjati. Zamisli si, da prideš iz puste temne telovadnice z mrzlo vodo v okolje, kjer so name največji vtis naredili veliki, svetli prostori in čudovite barve v telovadnicah. V takšnih pogojih res z veseljem in voljo delamo. Morda pogrešam le to, da se kljub mnogim prostorom nihče ne spomni, da bi včasih priredili morda kakšne družabne prireditve ali predavanja, saj smo posebno tisti, ki smo v Ljubljani tuji, ob sobotah precej osamljeni.«

Srečko Rutar

Pomanj- kljivo delo komisije

Zaradi sorazmerno kratke dobe študija na I. stopnji v Mariboru je pri odboru združenja študentov in pri organih samoupravljanja (sveti letnikov, sodelovanje v upravah šol) aktualno vprašanje kadrovske politike. Predno lahko vpeljemo novince v delo, mine eno leto in tako pravzaprav menjavamo kadre vsako leto.

Zato ni čudno, če teče delo posameznih komisij precej okrnjeno, saj jih ni nobeden poučil, kako naj delajo.

Primer takšne komisije je študijska komisija pri odboru ZS. Komisija si je zadala obsežen program, ki zajema proučevanje ozadja vzrokov slabega študija, potreb mariborskega industrijskega bazena po diplomantih prve stopnje, kolikor ti profili diplomantov ustrezajo dejanskim potrebam prakse, študijskega režima in njegovega vpliva na študijske uspehe, povezavo s srednjimi šolami ter organe samoupravljanja in njihovo povezavo z upravami šol. Tako bodo dali v razpravo osnutke statuten šol, o katerih naj bi študentje razpravljali na skupnem sestanku ali po skupinah in dali svoje predloge.

To je sicer samo program študijske komisije, če pa se ga bo dalo uresničiti, se bo pokazalo že v prihodnjih mesecih. Vsekakor bo treba k delu pristopiti takoj, saj je minil že mesec dni od konference združenja študentov, napravili pa niso še ničesar.

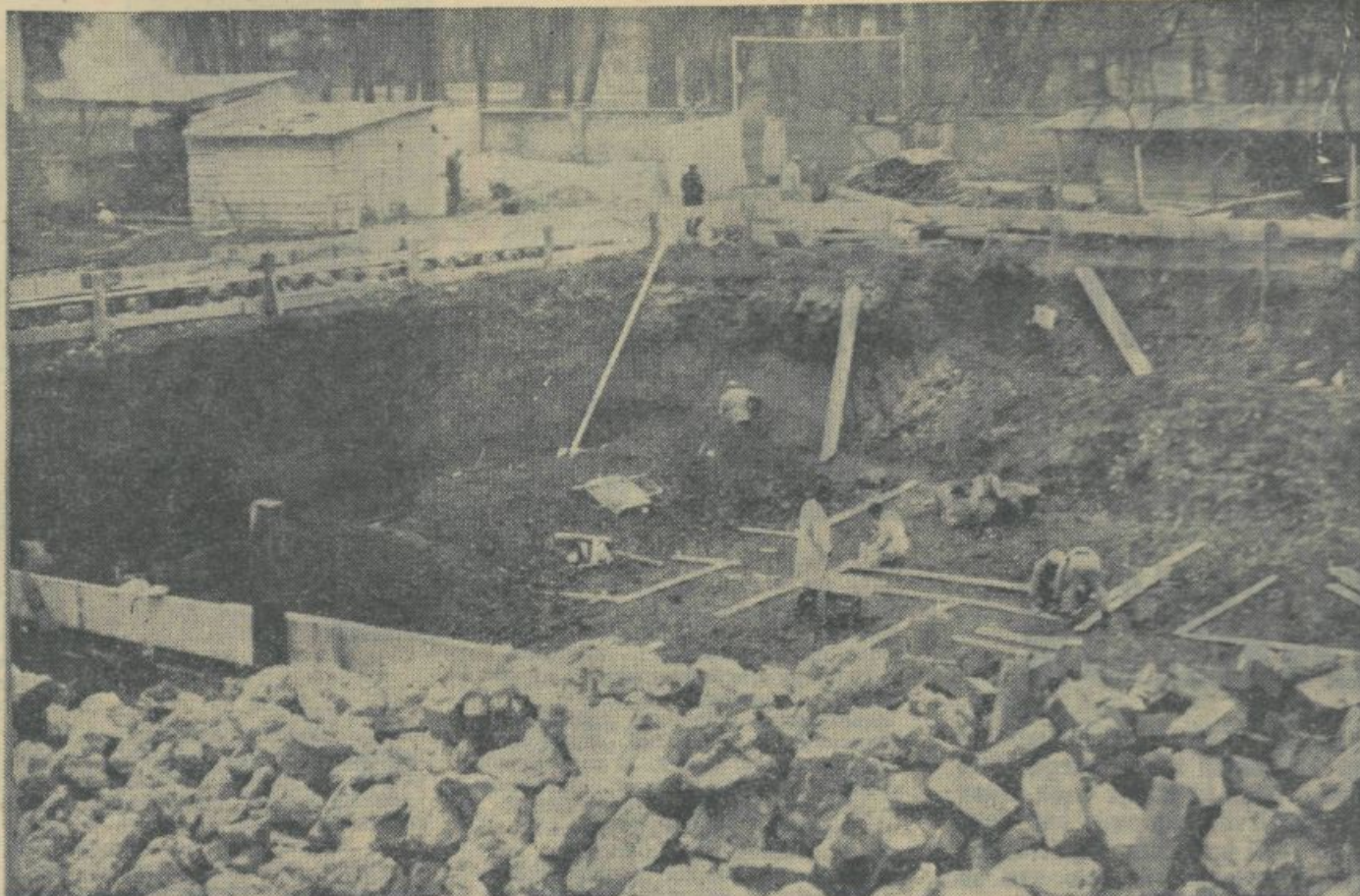
—niš

Stomatologi kmalu v novem okolju

V jeseni se bo višja stomatološka šola v Mariboru selila v nove prostore. Preizkušnja znanja za vpis v I. semester je bila uspešna. Glavna skrb uprave pa je zasedba učnih mest. Ali je strokovni naziv višji dentist primeren?

VSS se bo v jeseni preselila v svoje nove prostore v Zitni ulici, kjer je preuredila stavbo, ki je bila prvotno namenjena za internat srednje medicinske šole. Da dobi VSS nove prostore, je nujno, saj imajo sedaj predavanja na šestih različnih mestih in tako izgubijo študentje mnogo časa, ko hodijo od enega predavanja na drugo. V novi stavbi VSS bo lahko stanovalo 30–35 študentov kliničnih semestrov.

Precej so govorili ob vpisu v prvi semester tudi o tem, da se je vpisalo vanj samo 36 rednih študentov. Na upravi šole so povedali, da so uvedli nov način sprejemanja študentov. Tako imajo pred sprejemom nekakšno preizkušnjo znanja ter teste, na osnovi katerih nato povincem svetujejo ali je priporočljivo, da študira na stomatologiji ali ne. Da je ta ukrep pravilen, se je pokazalo ob letošnjem prehodu iz I. v II. semester, saj študija ni nadaljevalo samo 14 odstotkov študentov, medtem ko jih je bilo lani preko trideset odstotkov. Ta izbor je nujen, saj je študij na zdravstvu specifičen in zato je bolje, da že na tem mestu izločijo tiste, ki temu študiju niso disponirani. Osip iz III. v IV. semester znaša petnajst odstotkov, medtem ko ga pri prehodu iz V. v VI. semester praktično ni.

Ob parku, kjer so do nedavnega domovali še gasilci, je danes globoka jama. V njej so izkopali jarke ter položili osnovne kamne... in potem se bo na njih dvignil petnadstropni študentski dom; prvi v Mariboru. Prišla bo torej tudi jesen, ko bo tu našlo streho nekaj študentk in študentov. Perspektive so, sedaj bo treba skrbeti, da se bodo razširile. Posnetek: Janez Novšak

Sola ima veliko več honorarnih učnih mest kot rednih, saj je razmerje 2,3 : 1 za honorarce, primanjkuje pa tudi še precej asistentov. Strokovnjake dobiva VSS iz prakse, tem pa je potrebno priskrbeti stanovanja in takšen osebni dohodek, kot so ga imeli prej. Vendar pa to v večini primerov ni mogoče. Sredstva, ki jih dobiva VSS od republiškega sklada za šolstvo, so premajhna, ker so dodeljena na podlagi finančne potrošnje v prvem letu obstoja šole, kar pa je glede na specifičnost šole in njenega učnega programa nerealno. Zato je morala šola manjši del sredstev, ki jih je sama ustvarila, dati za osebne dohodke.

Diplomant VSS dobi po končanem študiju strokovni naziv višjega dentista, medtem ko dobi diplomant stomatološkega oddelka medicinske fakultete strokovni naziv zobozdravnik. Ta naziv za diplomante VSS ni primeren, kajti če pogledamo druge višje šole in fakultete, opazimo, da ima diplomant tehniške fakultete na primer naziv diplomirani inženir, diplomant višje tehniške šole pa inženir. Zato se šolska skupnost VSS že od vsega začetka bori za priznanje strokovnega naziva stomatolog, diplomant fakultete pa naj bi imel naziv diplomirani stomatolog.

Doslej je diplomiralo že dvajset študentov, nekateri od njih so diplomirali že v septembru. Od teh jih je odšlo v prakso sedemnajst, ostali trije pa bodo nadaljevali študij na II. stopnji. Diplomanti VSS so predvsem zaposleni na šolski zobni polikliniki, v zobnih ambulantah v okolici in v republiki ter v obratnih zobnih ambulantah.

—niš

Posebni krediti za štipendiste TAM

V zadnjem času so se z vseh strani vsule kritike zaradi slabe štipendijske politike v naših gospodarskih organizacijah. Kaže, da so v tovarni avtomobilov in motorjev v Mariboru med prvimi spoznali, da je treba spremeniti dosedanje štipendijsko politiko. Ugotovili so, da se študentje zaradi prenizkih štipendij pogosto ukvarjajo z raznovrstnimi postranskimi zaposlitvami, kar pa gre seveda največkrat na račun študijskih uspehov.

V razpravah so dali predlog za nov pravilnik o štipendiranju, ki so ga prejeli direktorji vseh proizvajalnih sektorjev ter še nekateri, ki so odgovorni za to. Dopolnili in popravili ga bodo po dodatnih predlogih, delavski svet in upravni odbor pa ga bosta takoj za tem sprejela. Pred sprejetjem bodo pripravili poseben sestanek, na katerega bodo poleg vodilnih oseb v podjetju povabili tudi predstavnike študentov-štipendistov TAM.

In kakšni so predlogi za novi pravilnik? Študentje prvega letnika bodo dobili 11.000 dinarjev, drugega 12.000 dinarjev, tretjega 13.000 dinarjev, v zadnjem, četrtem pa kar 14.000 dinarjev stalne štipendije. K tej osnovi bodo študentje, ki ne stanujejo pri starših, dobivali še dva tisoč dinarjev dodatka. Če pa bo socialno stanje študentov še vedno slabo, mu bodo dali poseben dodatek.

Na višino štipendije bo vplivala tudi povprečna ocena opravljenih izpitov. Tako so predlagali, da bi dobili tisti, ki bi imeli pri izpiti povprečje večje kot 4,2 kar 10.000 dinarjev nagrade. Pri štipendistih, ki se bodo vpisali v prvi letnik, bodo upoštevali uspeh v srednji šoli. Ta način pa ne bo povsem realen, saj imajo dijaki v srednjih šolah ponavadi boljši uspeh kot pa na fakultetah.

Zanimiva je še novost, ki jo bodo uvedli v tovarni avtomobilov in motorjev v Mariboru. Za tiste štipendiste, ki iz kakršnihkoli vzrokov ne bi mogli dokončati študija v rednem roku (za višje šole so ta rok postavili na 30 mesecev), predvidevajo uvedbo posebnih kreditov. V tovarni so povedali, da bodo s štipendisti, preden jim bodo nudili kredite, sklenili posebno pogodbo. Tisti, ki se bodo zaposlili v kakšnem drugem podjetju, bodo morali te kredite vračati, drugim pa jih bodo šteli kot štipendijski dodatek.

Več kot sto štipendistov TAM bo od slednj naprej imelo priložnost, da bo dobivalo tudi nad 24.000 dinarjev mesečne štipendije. Prav bi bilo, da bi podobne pravilnike pripravili tudi v drugih gospodarskih organizacijah, saj je jasno, da so za normalno življenje in študiranje potrebni normalni dohodki.

B. MAKSIMOVIC

Še en vzrok

Posledice nesistematičnega investiranja v kadre so že znane, vendar pa pri vsem tem včasih površno ugotavljamo vzroke. Morda bi z upoštevanjem vzrokov, ki so vplivali na razvoj neljubih ugotovitev, da štipendije relativno in absolutno padajo, lažje preprečevali ali vsaj ublažili krizo, ki je nastala v materialni oskrbi študentov.

Reformiran in demokratičen šolski režim je prinesel nekaj pozitivnih sprememb tudi v vrste študentov. Potrebe našega gospodarstva so narekovale hitrejšo izobraževalno procese; odprli smo več visokošolskih, središč in omogočili vpis tudi tistim, ki formalno niso zadostili pogojem študija na omenjeni ravni. Ugotavljamo, da se je pri naštevilo študentov v preteklem letu dvignilo na 160.000, po razmerju na prebivalstvo pa smo v svetovnem merilu

na tretjem mestu (za ZDA in SZ). Od vseh vpisanih študentov je več kot tretjina izrednih.

Najbrž so malokje v gospodarskih organizacijah planirali takšen številčni porast študentov, s tem pa seveda tudi priložnost štipendij. Po eni strani so navajali potrebe po kadrih (šolstvo se je ravnalo po teh navodilih), po drugi strani pa smo morali priznavati skromne materialne možnosti. Verjetno pa je, da je reforma hitro pridobila veliko navdušencev med tistimi, ki so zasedli v podjetjih odgovorna delovna mesta, pa za to niso imeli ustrezne šolske izobrazbe. Tako je prišlo do prelivanja sredstev, namenjenih za kadre, kajti člani kolektivov so pritiskali z željami po bonitetah pri študiju. Začeli so se razni plačani študijski dopusti, nabava študijskega materiala, vračanje potnih stroškov in dnevnice za potovanje na izpite. Niso redki, a težko razumljivi primeri, da so izredni študentje vpisani na povsem drugem koncu države kot bivajo. Vse to silno bremeni sklade za kadre in ne smemo se čuditi, če ostaja manjši del za štipendije.

Mišljenje, da so v proizvodnji in sploh na delovnih mestih zanesljivejši ljudje, ki so tam že nekaj let in potem dopolnjujejo znanje na visokih učnih ustanovah, je le delno resnično. Dejstva so namreč preveč drugačna: da se ti ljudje šolajo le zato, da bi obdržali

svoj položaj, da pa se njihov odnos in metoda dela nista v ničemer spremenila. Kajti kar se Janezek nauči... To pa je tudi nova in visoka ovira mladim, ki prihajajo iz šol in nimajo možnosti napredovanja.

Drugo težko breme sklada za kadre so visoke štipendije tistim, ki so zapustili delovna mesta in se redno vpisali. Te navadno dosežajo višino osebnih prejemkov na predhodnem delu in so, jasno, iz omenjenega sklada. Tako se namesto dveh ali treh skromnih študentov (brez poklica) šola nekdo četrti, ki je mnogo manj potreben takšne visoke investicije. Pri tem je nevtržno tudi dejstvo, da so si le ti strokovnjaki iz prakse uspeli zagotoviti neprekinjen delovni staž. Medtem ko dopolnjujejo svoje znanje, jim delovna leta mirno tečejo. Kakor zveni smešno, vendar ni odveč, da bi tudi študentje rekli kakšno besedo v zvezi s sprejemanjem novega pravilnika o pokojninah. Študij je namreč delo in to trdo delo, zanj pa bi morali dobiti priznanje v obliki delovnega staža.

Črpanje sredstev za kadre je dobilo širši obseg in več koristnikov, kar pa skriva nevarnost, da bo odstotek štipendistov izven podjetij še padel. Čas je, da bi o tem začeli razpravljati v posebnih komisijah, sestavljenih iz študentov in članov delovnih kolektivov.

M. PRASNICKI

Najštevilnejši klub

V okviru podjetja Iskra dela klub štipendistov. Njegov predsednik Jože Gregorič nam je v kratkih besedah povedal nekaj o delu kluba.

— Klub je bil ustanovljen na pobudo štipendistov ZZA v januarju l. 1963, kot Klub štipendistov ZZA. Klub je takoj začel, kar je potrdilo njegov obstoj in nujnost po ustanovitvi. Meseca marca 1963. se je Klubu štipendistov ZZA pridružil novo ustanovljeni Klub ISKRE iz Kranja. Po združitvi se je klub preimenoval v Klub štipendistov Iskra in vanj so se vključili vsi štipendisti ISKRE in ZZA. Danes šteje Klub 629 članov, od tega jih je 300 na TSS in 329 na Fakultetah.

Kakšen je namen Kluba?

— Namen Kluba je združevati vse štipendiste, zasledovati njihove učne uspehe in povezovati ter jih spoznavati z matičnim podjetjem še preden se vključijo v proizvodnjo. Klub združuje štipendiste, organizira družabno življenje, sodeluje z DS podjetja in ostalimi samoupravnimi organi podjetja, prireja jezikovne tečaje za več jezikov, ekskurzije v tovarne, ki so v sklopu Iskre, strokovna in poljudna predavanja, organizira prakse v sklopu podjetja itd.

Glavna razlika od ostalih klubov, včlanjenih v Zvezo pokrajinskih klubov, je v tem, da Iskrin klub združuje študente iz iste stroke, bolj rečeno ene velike delovne organizacije, ne pa nekega določenega področja, kot je npr. občina, okraj ali celo republika. Zaradi te bistvene razlike se nimamo pravega kontakta z ZPK, vendar bomo morali najti nekaj stičnih točk za sodelovanje, ker je naš klub največji klub štipendistov v republiki, verjetno pa tudi v državi.

Kakšno je materialno poslovanje kluba?

— Iskra kaže veliko razumevanja za naš klub. Klub sestavi svoj letni proračun, ki ga potrdi skupščina in ga mora odobriti DS Iskre. Kako se zavzema Iskra za obstoj kluba, dokazuje pramo dejstvo, da so nam letos odobrili proračun za l. 1964 v višini din 6 milijonov.

Dejstvo, da smo dobili svoj klubski pro-

stor, potrjuje, koliko razumevanja ima podjetje za naše udejstvovanje. Prostor je v Ljubljani v Miklošičevi 28. Imamo radio, televizijo, šah, dobili bomo tudi časopise in revije. Vendar pa življenje v tem družabnem klubu še ni zaživelo in uporabljamo to priložnost, da povabim vse, ki so člani kluba, da se včasih, namesto da gredo v kino, ogledajo tudi v našem kotičku. Prostor je odprt vsako popoldne in zvečer.

P. TEPINA

(Ne) uspeh na tekstilu

Dne 6. marca je bil zbor študentov tekstila. Na zboru so v zvezi s pripravami novega statuta fakultete razpravljali o vlogi študentov pri samoupravljanju fakultete. Soglasno so zavzeli stališče, da morajo predstavniki študentov vseh organov upravljanja enakopravno sodelovati z ostalimi člani, torej naj imajo glasovalno pravico, ne pa samo pravico prisostvovanja sejam. Ta pravica študentov ne izhaja samo iz njihovega interesa, torej niso le zainteresirani občani, ampak mora biti izhodišče mesto študentov v delovnem procesu na fakultetah. Študijski proces na fakultetah je delovni proces, in iz dela samega izhajajo pravice študentov pri samoupravljanju.

Osrednja tema zbora so bili študijski (ne)uspehi študentov tekstilne tehnologije. Koreferent je v ilustracijo navedel študijske rezultate dveh generacij: od 140 študentov, vpisanih v I. letnik v študijskem letu 1961/62, se jih je v drugi letnik vpisalo samo 29, pogoje za III. letnik pa je opravilo samo 7 študentov. Nič boljši niso bili uspehi naslednje generacije, pa tudi letošnjim novincem slabo kaže, saj se jih je že v II. semestru precej vpisalo samo pogojno, brez frekvence iz fizike. Za tako slab uspeh prav gotovo niso krivi samo študenti. Nekaj diskutantov je videlo glavni razlog za slab uspeh v študijski reformi, ki je bila deležna ostre kritike. Po reformiranem učnem načrtu se predmeti ponavljajo, prevelik poudarek je tudi na občnih

predmetih. Nekateri so predlagali ukinitve stopenjskega študija, ali pa razdelitev študija na dve smeri. Profesorji so menili, da je glavni vzrok slabih učnih rezultatov poleg nedelavnosti študentov, predvsem slaba osnovna izobrazba večjega dela novincev, zato so predlagali, naj se uvede sprejemni izpit. Na kritike glede slabe organizacije študija in na predloge v reorganizaciji študijskega načrta študenti niso dobili odgovora...

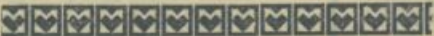
Na koncu pohvala za dobro udeležbo: od 248 redno vpisanih študentov njih je bilo na zboru prisotnih 107, poleg njih pa še večina predavateljev (devet) in nekaj asistentov.

J. J

POKLICALA GA JE DOMOVINA

Dolgoletni sodelavec in urednik Tribune Tadej Munih se je s to številko za nekaj časa poslovil, ker bo v kratkem odšel na odsluženje kadrovskega roka. V zadnjih treh letih ni bilo Tribune, v katero ni Tadej, z njemu lastnim navdušenjem, prispeval kak sestavek. Ko se od njega poslovljamo, mu želimo nadaljnjih uspehov in sreče v življenju!

UO ZŠJ bo zahteval avtentično razlago termina „delovna skupnost“

V ponedeljek, 9. marca, je univerzitetni odbor ZŠJ organiziral sestanek študentov — članov fakultetnih komisij za izdelavo statuta in fakultetnih odborov. Na sestanku so se oblikovala naslednja stališča:

— termin »delovna skupnost« v ustavi in splošnem zakonu o šolstvu ni opredeljen. Ker pa delovna skupnost po svojih predstavnikih odloča o organizaciji dela in delitvi dohodka, torej o zadevah, pri katerih so študentje neposredno zainteresirani (organizacija študija, nastavev novih asistentov, uvedba neobveznih predmetov, organizacija vaj in seminarjev itd.) je treba študente smatrati kot člane delovne skupnosti, ker bi jim bilo v nasprotnem primeru onemogočeno sodelovanje o teh vprašanjih. Univerzitetni odbor bo zaradi tega zahteval uradno razlago termina »delovna skupnost«. Medtem pa naj si študentje na posameznih fakultetah prizadevajo zagotoviti pravico do odločanja pri teh zadevah;

— shema, ki jo je sestavila univerzitetna statutarna komisija skupaj s predsedniki statutarne komisije posameznih fakultet, ne more veljati kot obvezna za vse fakultete, ampak lahko služi le kot orientacija in se njeni elementi uporabljajo v večjem ali manjšem obsegu;

— študentje imajo določene samoupravne pravice zaradi posebnega položaja v pedagoškem procesu. Te pravice so izvirne, ne pa prenesene z delavcev fakultete, ki so s fakulteto v delovnem razmerju in imajo lastne samoupravne pravice;

— sveti letnikov naj imajo različno funkcijo, glede na specifičnost posameznih fakultet. V bodoče naj ne bi bili zgolj posvetovalni organi, ampak naj o zadevah, o katerih lahko le oni najbolj kvalificirano razpravljajo, tudi odločajo, npr. o praksah, ekskurzijah, vajah ipd.

● SREDNJEŠOLCI ● SREDNJEŠOLCI ● SREDNJEŠOLCI ● SREDNJEŠOLCI ● SREDNJEŠOLCI ● SREDNJEŠOLCI ● SREDNJEŠOLCI

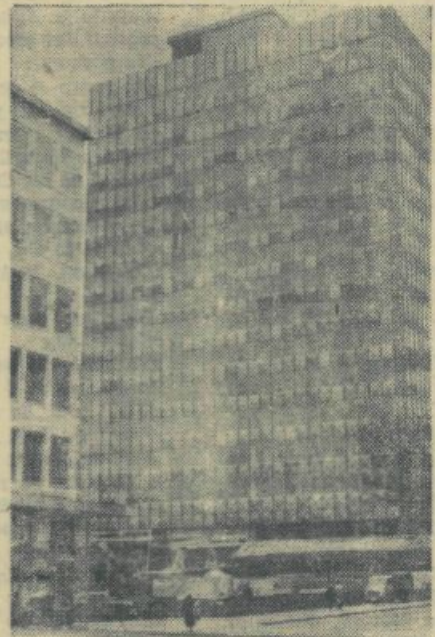
ARHITEKTURA — ZDRUŽITEV UMETNOSTI IN TEHNIKE

DRUŽBENA VLOGA ARHITEKTA

Franci Povhe iz Senovega je dokončal industrijsko šolo pohištvene stroke v Novi Gorici, zdaj pa bi se rad vpisal na oddelek za arhitekturo FAGG. Prosi za pojasnilo, če se more vpisati brez ustrezne srednje šole.

Predstojnik oddelka za arhitekturo, profesor Tine Kurent, nam je bil pripravljen pomagati.

Gradbena dejavnost porabi v zadnjih letih nad polovico narodnega dohodka, če

Nova stolpnica Metalke je eno značilnih del sodobne slovenske arhitekture

ne direktno, pa vsaj posredno. Velik del družbenih sredstev, ki se v ta namen uporabljajo, gredo v neki fazi skozi roke arhitekta.

Moralna odgovornost arhitekta je izredno velika. Njegovo delo, enako kot glasbeno ali likovno, učinkuje na več generacij. Zato poudarjamo tu predvsem moralno odgovornost, ker ni nekih absolutnih meril za oceno kvalitete njegovega dela. Nekaj ur dodatnega dela, nekaj dodatnih

črt lahko bistveno spremenijo družbeno veljavnost in učinek njegovega dela.

Oblikovanje prostora direktno vpliva na človeka, oziroma lahko celo trdimo, da je vpliv kompozicije vsaj tako močan kot vpliv glasbe. Glavne razlike je v tem, da glasba vpliva zlasti v času predavanja, medtem ko vpliva prostor neprestano, ker v prostoru in času živimo.

Če gledamo na vlogo arhitekta kot na družbeno vlogo strokovnjaka v naši družbi, ni možno nobeno polovičarstvo. Rabilo široko razgledanega in visokokvalificiranega strokovnjaka, ki bo obvladal poleg svoje stroke še probleme gradbeništva, tehnike in umetnosti.

»Zato je pojem obratnega inženirja arhitekta prve stopnje nevzdržen,« pravi profesor Kurent. »Na današnji stopnji razvoja napravi diplomant prve stopnje lahko več škode kot resnične koristi. Ne moremo si še privoščiti graditve tipskih hiš iz montažnih elementov, kot to delajo na primer v Sovjetski zvezi. Na takem delovnem mestu pa se inženir z diplomom prve stopnje dobro uveljavi. Zaradi tega, ker novi inženirji arhitekture včasih niso našli ustreznega mesta, se je celo izoblikovalo mnenje, da jih je preveč in jih ne potrebujemo. Vprašanje pravilne in polne zaposlitve novih diplomantov je eno od kompleksnih vprašanj reševanja kulturnih in umetnostnih problemov. Zato vsako tehnokratsko zapiranje študija v okviru stopenj in štirih let včasih prav zavira pedagoško prizadevanje učnega kadra. Če damo tako široko stroko, kot je arhitektura, v kalupe, se lahko zgodi, da se bo slabo mnenje še razširilo.«

»In kako je z vpisom na oddelek?«

»Sprejemnega izpita pri nas v Ljubljani nimamo. Toda glede na dejstvo, da v prvem letniku pride na študenta komaj pol metra prostora, dalje zaradi težav s kadri in finansiranjem fakultete, bi bil izpit potreben. To pa ne zato, da bi vpis omejili, ampak preprosto zato, ker normalno delo v takih pogojih sploh ni mogoče. Kaj šele, da bi bilo kvalitetno.«

V Beogradu na fakulteti izpit že imajo in zato pride vsako leto študirat v Ljubljano precej študentov iz Srbije. Druga značilnost na arhitekturi je doslej bila, da je bil in je še delno moden poklic nekaterih krogov tako imenovanega »meščanstva«. Govori se, da študij ni preveč zah-

teven, da se dobro zasluži in je delo predvsem kabinetnega značaja. Prav taki inženirji arhitekture, ki jim je glavni cilj diploma in ne znanje, pa napravijo največ škode.

Precejšnjo vlogo ima pri odločanju za študij tudi talent. Kot se ni mogoče učiti glasbe brez poslušanja, se brez poslušanja barvne kompozicije težko vpiše na arhitekturo. Predstavne zmožnosti se namreč ne da naučiti, lahko se samo razvija in izpopolnjuje.

Težkih predmetov pravzaprav ni. V prvih dveh letnikih se na primer dijak, ki pridejo iz raznih tehniških šol, dolgočasijo, ker marsikaj že poznajo. Potem pa se

ALI VESTE, KAJ JE KNJIGA?

Priznati moramo, da naše založniške hiše posvečajo precej pozornosti tudi mladini, saj izdajajo vrsto knjižnih zbirk, ki se odlikujejo predvsem po nizki ceni, kvaliteti predvajanih oziroma domačih del, okusni opremi in obsežnem komentarju, ki spremlja skoraj vsako delo.

Vse te novosti naj bi izrinile s knjižnih polic mladino tako imenovano lahko literaturo, ki negativno vpliva na njen razvoj in smisel za estetiko.

In vendar o posebnih uspehih ne bi mogli govoriti. Ko sem med dvajsetimi srednješolci izvedel kratko anketo, mi je na vprašanje, ali sploh kaj berejo, pozitivno odgovorilo le osem dijakov. Sedem za prebranje knjig nima časa, pet pa jih leposlovje sploh ne zanima. Na vprašanje, kaj najraje berejo, so se trije odločili za kriminalne romane, pet pa je naštel bolj ali manj znana imena domačih in tujih, z dokaj dobrim okusom izbranih avtorjev. Le eden med njimi pa je bral tudi poezijo.

Seveda teh odgovorov ne gre posploševati, saj 20 srednješolcev ne more prikazati stanja v celotni republiki, daje pa slutiti, da nekaj ni v redu.

In kaj pravita izdajatelj in distributer? »S prodajo knjig med srednješolsko mladino nikakor ne moremo biti zadovoljni, saj je bilo na to že mnogo pripomb. Izdajamo nekaj res dobrih zbirk, med katerimi je verjetno mladini najpri-

važno v tretjem in četrtem letniku tudi zanje težave — gimnazijcem pa je zaradi večje splošne razgledanosti študij kompozicije lažji.

Stopnje danes še obstajajo, vendar ne opravljajo svojega namena. Vsi študentje nadaljujejo študij še na drugi stopnji, ker je prva stopnja v nasprotju z zahtevo o arhitektu — družbenemu delavcu. Tudi smeri ni. Pri nas je celoten razvoj tak, da sedaj še ne moremo zaposliti velikega števila preozko specializiranih strokovnjakov, pač pa je specializacija možna in celo zaželena na tretji stopnji, ker bi že zdaj nujno rabili določeno število ozko usmerjenih arhitektov za oblikovanje.«

Bodočega kolega iz Senovega zanima, če se bo lahko vpisal, ker nima ustrezne srednje šole. Prijaviti se mora že spomlad, drugače pa verjetno ne bo težav. Pri ti bo moral na preverjanje znanja na srednješolski ravni.

mernejša zbirka Kondor, ki se odlikuje po zelo nizki ceni in kvalitetnem izboru del.«

Vendar vse kaže, da zbirka ni imela dovolj velikega odziva, kar dokazujejo naslednji podatki: od celotne naklade prodajo med srednješolci v Ljubljani 1500 izvodov. Mariboru 1600, Celju 360, Kopru 470, Kranju 190, Trbovljah 240 in na Jesenicah 190 (številke so le približne).

Iz tega sledi, da pride na 8,3 dijaka ena knjiga. Zbirko »Kondor« torej kupi le 12 odstotkov vseh srednješolcev.

To je vsekakor porazen rezultat, zlasti zaradi tega, ker je to zbirka, ki je po ceni in vsebini namenjena predvsem mladini (v brošuri piše: »...namenjeno mladini od 14 do 18 let, po njej pa radi segajo tudi odrasli.«)

Ostali smo na mrtvi točki, v labirintu, ki mu ne vidimo izhoda.

In vendar, izhod je in mora biti. Predvsem morajo profesorji v srednjih šolah v dijakih vzbuditi zanimanje za lepo knjigo. To pa bodo dosegli, če jih bodo redno obveščali o novo izdanih delih in jim morda v nekaj besedah očrtali tudi vsebino in tehniko pisateljevega opisanja, smer, kateri pripada, itd.

-mar

POL URE PO PREDSTAVI

NA HUDI DAN SI ZMEROM SAM

Dasiravno je v najnovejši slovenski drami izrečenih mnogo kritičnih besed o Udbi in je udbovec Ferčič skoziinsko negativna in najbolj kratkovidna oseba kljub nekaj malega pozitivnih osebnih problemov, sem prepričan, da si Ivan Potrč, ugledni slovenski pisatelj s tem ne bo pridobil še epitetona pogumni slovenski pisatelj. Zelo lahko je namreč kritizirati Udbo izpred petnajstih let, njen poimformbirojevski delovni elan, ki — če se izražam v jeziku našega pisatelja — ne stoji v službi človeškega, ampak režimskega, vendar je to že patina in Ivan Potrč se kljub temu še posebej zavaruje pred morebitnimi očitki, da je sodobni družbi in sodobni Udbi krivičen s svojo »kritiko« — kot vedno doslej — projicirano skozi seksualno predestinacijo medčloveških odnosov. »Naša včerajšnja družba dobiva bolj in bolj dramsko patino, konflikti, ki smo jih doživljali in jih doživljamo, dozorevajo in so dozoreli za dramske tekste« (glej gled. list). Človek pri najboljši volji ne more razumeti kje so konflikti Potrčeve drame potegnjeni iz sodobnega časa, saj sodobnost nikakor ni prekrita z dramsko patino, ampak je slej ko prej vedno pošteno konkretna in tudi usodna — in njeni konflikti pomembni in usodni, kolikor jih pogaja družbenost. Ivan Potrč pa je s svojo dramo ponovno uzakoni lapso, ki so ga drugje že davno spoznali in ga začeli tudi aktivno preganjati. Tisto, kar veže konfuzni in neizdiferencirani milje njegove drame s pričujočim družbenim miljejem, ni kritika družbenih protislovij in protislovnih, dehumaniziranih družbenih institucij, ampak spolna ekstraganca dramskih odnosov, ki jo ima Potrč verjetno zelo rad in ki ji sam — po ne vem kakšni logiki — pravi »drama najbolj preprosta ali najbolj domačih človekovih odnosov«. Zelo verjetno je namreč, da še danes, ko se ženemo »za svetlo in socialistično družbo«, pogosto naletimo na rahlo pervertirani družabni krožek ljudi, ki se križem krazem vabijo v posteljo in tam onegavijo brez posebnih pomišljanj ob legalni determinaciji spolnih odnosov.

Ne vem, mogoče pomeni Potrču prav ta križem krazem spolna komunikacija možnost za dramsko tragiko oz. stisko ljudi iz nekega časa ampak potem bi vseeno moral povedati, da je prav »neusmiljeni in svojski čas«, kot sam pravi, tisti, ki narekuje pervertijo in preprečuje normalnost v »najbolj domačih odnosih«. Ampak Potrč se vnaprej onemogoči: kritika Udbe je kritika pretekle družbene institucije in če je kratkovidnost udbovca Ferčiča dramski motor pervertiranosti, Ferčič pa je že davno mrtev, tak, kot ga gledamo na odru, in ni nič več »čuvar revolucije«, potem ni pervertiranost nima nobene zveze z današnjim časom in če se danes pojavlja, raste kot posledica čisto drugačnih vzrokov kot v Potrčevi drami. Je torej danes z izjemo najbolj primitivnih komponent, izvirajočih iz človekove biološke fakture (ki pa s človekovo družbenostjo seveda nima nobenega opravka) čisto nezanimiva in neboleča. No, kvčjemu vzbudi pomilovanje. Če gremo do konca, pomilovanje do pisatelja, ne pa do igralcev, katere nam je usojeno gledati dve uri.

Tako se nam celo tisto: »vse na tem svetu in v vsaki družbi le toliko velja, kolikor je človeško«, razodene — iz Potrčevega teksta — kot nerazumljivo in romantično. Pri najboljši volji nam ne uspe odkriti tega človeškega in ga vzeti za svojega. In navsezadnje: kaj je Potrču človeško? Mar je to nerazložljiva Vandina historija, ki doživlja boleča spoznanja, ko jo mož vara in ki potem obmetava svojega moža s čudno damagoškimi očitki, sama pa se kmalu nato vda Ferčiču? Mar je človeško Maholovo opazovanje samega se-

be v ogledalu, njegova sentimentalne svilgojske meditacije o človeku nasploh in o kruti, nečloveški naglici, ki jo narekuje naš čas? Njegova nerazložljiva nemoč, da bi s svojo ljubico imel otroka in ga tudi prepoznal za svojega? Mogoče Margina staričkava neumnost? Mogoče Ferčičjevo popuščanje trenutnim slabim razpoloženjem, razodetih skozi čudne lirčne tirade, ki ga seveda skupaj z Vando pripeljejo v neizbežno posteljo? Mogoče Mozartova muzika in Delacroix na steni?

Prepričevati javnost, kako pomembno je človeško, človeško kot most med preteklostjo in sodobnostjo oz. med informbirojem in časom samoupravljanja, je na nek način zelo preprosto in lahko opravilo. Prepričevati tako, kot to dela Potrč, žal samo v uvodniku gledališkega lista in s citati iz Cankarja. Malo težje in včasih tvegano pa je dimenzioniranje te človečnosti, malo težja je kritika družbe, pravična kritika, in človečnosti v njej. Ne vem, zakaj se Potrč ni odločil raje za to varianto; mogoče mu manjka družbenega poguma, mogoče ne zna ali pa se mu ne zdi potrebno. Z združevanjem sentimentalne poezije in naturalistične histerije pa spolne pervertiranosti in še kakšnega — najmanj za deset let prestarega — kritiziranja, ki nam danes razen starih resnic ne pove nič novega, je Potrč pokazal, da sploh ne živi na resničnem nivoju svojega časa. Čudna zmešanost dramskih odnosov in huda, na nekaterih mestih naravnost neznosna dramaturgija dialoga, grajenega na najbolj melodramskih nasprotjih (histerija in sentimentalnost, romantika in naturalizem), pa kaže, da je Potrčev smisel za teater silno neznačen in za oder komaj mogoč, v resnici pa nasploh melodramsko deklarativen. To je teater, ki je danes mrtev, teater, ki ne nudi nobenih možnosti za resnično in sodobno predstavo. Ta napol naturalistični, z vseh vetrov nanesen in neopredeljiv milje je nujno moral pokopati izvajalce — vse po vrsti — kljub temu, da je videti, kako nečloveško so se trudili, da bi iz tega žalostnega zmazka napravili vsaj to, da gledalci ne bi med predstavo zapuščali dvorane. Režijo Franceta Jamnika je treba označiti kot izredno ko- rektno in pokorno avtorju. To v tem primeru mogoče ni bila najboljša varianta. Predstava je postala konfuzna in nepoan- tirana kakor tekstovna predloga. Najbrž bi edina dobra rešitev bila v iskanju čistejšega koncepta, pa čeprav mimo avtorja. Potem bi se vsaj dalo razmišljati o predstavi, tako pa se vse začne in konča pri neuravnovešenemu tekstu. Zdi se mi odveč celo beseda o posameznih igralških prispevkih, ki so bili — kakor je razvidno že iz režijskega koncepta — docela podložni tekstu.

Potrčev tekst, tak kot je bil objavljen v gledališkem listu, je gledališko rahlo popačen burghtheater in to je bilo na odru nadvse plastično narejeno. Izjema je mogoče samo scena Svete Jovanovića, ki se odlikuje s prazno, odrsko nefunkcionalno dekorativnostjo in ki naturalističnemu konceptu predstave ne ustreza s svojo nekoliko poetično stilizacijo.

Mislim, da ni imelo nobenega smisla uvrstiti drame nedonošenčka na oder, še posebej v Drami ne, saj nekam sumljivo krni doslednost v repertoarju. Hkrati pa je v primeri s prejšnjimi teksti še posebej smešen.

Andrej Inkret

Prizor iz najnovejše slovenske drame »Na hudi dan si zmerom sam« Ivana Potrča

TI STRAŠNI STARŠI

Svet Cocteaujevih Strašnih staršev žal ni obljuden s strašnimi otroki, ki so v vsakdanji govorici pridobili že kar pregovorno veljavo — in ki bi pomenili s svojo nekonvencionalno psihopatologijo, da- daističnimi izleti v neznanost, s svojo bi- zarno človeško bitnostjo razgibati ta mir- ni miljejski atelje do nekih strašnejših di- menzij resnice teatra ali poezije. Cocteau se giblje v mejah smešnega in tempera- mentnega, malomeščanskega in hipokrit- skega, v mejah smešne bulvarske komedi- je z grenkim priokusom, ne da bi se spu- ščal v avanture pretresljivega, tragičnega ali patetičnega. Nešteto preizkušen re- cept, tokrat malce osvežen, pretkan s po- ezijo vznemirljivega in revoltirajočega, ni- koli na eklatantnem nivoju plehkosti in brezpomembne neproblematičnosti, zahte- va osmišljanje nekih verističnih situacij, neke dovolj znane atmosfere na nivoju lahkotne živahnosti in mikavnosti, ki ute- ne nuditi poldrugo uro prijetne zabave.

Ljubljanska uprizoritev v režiji Jožeta Tirana je svojo žrtev dodobra osmešila. Po neki skrivnostni, javnosti neznani me- todi, so ustvarjalci predstave spoznali in se zatem tudi med seboj prepričevali, da gre v tem primeru resnično za neke stra- hote, za katere so verjetno našli potrdilo še v samem naslovu. Kakorkoli že, zadošča ugotovitve, da so to specifično bulvarko- vzrost lahkotne komedije spremenili v kr- vavo resno predstavo tragičnih zmoči. Kaj naj rečem o Cocteauju, ki je oropan di- namike, elegancije, ironije in distance do intrige, kaj naj pravim o predstavi, ki pariški bulvar spreminja v burghtheater in skuša pariško vzdušje pričarati s sko- rajda neke vrste neopsihološkim komi- rizmom Stanislavskega. Ta huda obsodba Strašnih staršev doseže svoj višek konec drugega dejanja, ko se v obupno morečih, mučnih, melodramskih situacijah skuša gle- dalca pripraviti do solz, do glasne pro-

testa, do revolta in katarze. Nekaj podob- nega se odigra v tragičnem finalu, cre- scendu te simfonije gorja in človeških sla- bosti. Osebe, ki naj bi se kot vrtavke po- dile po odru, v nekem superdinamičnem ritmu, so bile spremenjene v kipe, hudo- urniki šal, bodic in enostavnih vsakda- njih besed so zamrzili in bili spremenje- ni v dostojanstvene, svečane, tragične re- plike. Naj samo na kratko povzamem: preveč prizadete resnobnosti, premalo po- sluha za resnično komičnost besede in si- tuacije, temperament in živec dela v celoti.

Prispevek in darilce scenografa Milana Butine takemu dogajanju so originalne Cocteaujeve skice v drugorazrednih okvi- rih, nespretno vkomponiranih v sicer ne- okusno, dolgočasno in neizrazito okolje, ka- terega edinega odlika je bila, da so se igralci v njem več ali manj nemoteno gibali.

Kostumi Alenke Bartlove, verjetno flamskega, finskega, zagotovo pa ne fran- coskega izvora, kljub svoji nenavadnosti niso izzvali ogorčenja, za kar se imajo verjetno zahvaliti svoji preprostosti.

O igralških stvaritvah bi spričo absur- dnega režijskega koncepta težko spregovo- ril kaj več od zažrane panšalnosti. Mi- lan Kalan kot Michel je bil v celoti naj- bolj posrečeno oblikovana figura, ki je v določenih trenutkih presenečal in navdu- ševal z nainostjo, zbežnostjo in zgublje- nostjo otroka. Manj očarljiv in prepriče- valen pa je bil v koži ljubimca France Presetnik kot Georges. Ni bil nezaveden otrok, bil je v resnici zrelo moška pošast, nekaj podobnega pa bi lahko rekli tudi za Yvonne Metke Pugljeve, katere lik je bil zasnovan kot pretežno tragična figura, z redkimi zavestno hotenimi akcenti gro- teske. Leonie (Vladoša Stmčičeva) in Ma- deleine (Anka Cigojčeva) sta bili solidni.

Dušan Jovanović

GLOSA

Amputacija Karla Destovnika - Kajuha

Bolj ko premišljam, kako bi karse- da spodobno sumiral vtise, ki jih je vzbudila in jih v razmišljujočem gle- dalcu še vedno vzbuja televizijska pri- redba Kajuho-ve lirike, bolj me obha- ja zadruga in prepričanje, da tu spo- dobnost sploh ni več potrebna. Vse bolj sem tudi prepričan, da izraz »te- levizijska priredba« sploh ni pravi- len, moral bi slej ko prej spet za- pisati boljše, čeprav manj ljubezniv iz- raz, da je bila to kruta amputaci- ja. Zakaj to, kar smo konec februarja gledali na malem ekranu (pa še enkrat pred dnevi v TV šolski uri), je z našo dosedanjjo vizijo Kajuha imelo le ma- lo ali nič zveze. Bil je to bizaren spektakel opernih dimenzij, poln sla- bokrvne in anemične ilustrativnosti pa slabokrvne, nelogične teatralike, ki je dušila in navsezadnje zadušila vso in- timno Kajuho-vo vizijo revolucijskega časa in človeških odnosov, ki jih je tu čas ustvarjal: bodisi patos vnajega, bojevnikega angažmana v revolucij- skem boju, bodisi patos intimnih od- nosov, vrženih v tisti čas, v njem preživeti in dopolnjeni. Najdragoc- nejša resnica Kajuho-ve poezije se skr- va v intimni zračnosti s svojim ča- som; bilo je to bivanje na najbolj re- sničnih nivojih svoje dobe, ki pa se v

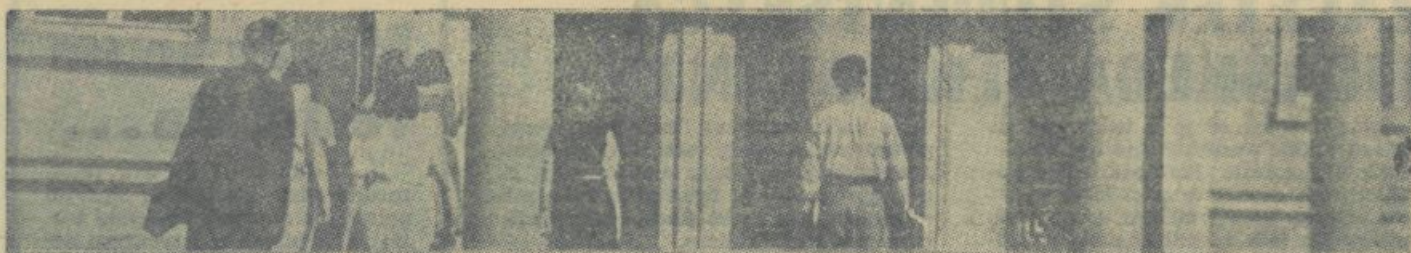
poetični izpovedi nikoli ne odreka naj- značilnejše in dovolj dosledne osebne note: ali tradicionalne slovenske melan- holije ali imenitne vstaje proti njej v upor, ki pa je vseeno ves čas pobar- vana z značilno zagrenjeno vero v uspeh svojega revoltiranja. Kajuh, kljub navideznemu vnanjemu patosu, ki se tu in tam pokaže v njegovih verzih (dolgi svojemu razviharjenemu času!), na noben način ne dopušča čiste re- dukcije na spektakularno izrabljanje te zunanje bojevitosti, saj se njegova poglavitna resnica skriva drugje. Prav resnico njegovega časa pa bi bila tre- ba danes razkrivati in jo čimbolj ne- okrnjeno posredovati sodobnemu gle- dalcu in ga s tem prepričati, da po- meni — na določen način — integra- len del njegovega pričujočega bivanja. Brez smisla pa je danes predvajati priredbe, se pravi amputacije Kajuho- ve poezije, če le-te ne razkrivajo bistve- nih resnic, danes ravno tako pomemb- nih kot nekdanj.

Amputacija, ki jo je dajala ljubljans- ka TV, se s svojim burghtheaterskim konceptom, katerega osnovna značil- nost je, kot je že zgoraj zapisano, nepotrebna navlaka brezvsebinske ilu- strativnosti, ki naj bi Kajuho-vo liri- ki nadela nepotreben in lažen videz

vnanje dramatičnosti. Tako se lirika spremeni v wagnerjansko opero, v spektakel, brez vsake zveze z osno- vo, na kateri je bila konstruirana. V službi spektakularnosti stoji blefersko sekanje posameznih pesmi v quasi za- nosne in lažnive odgovore izmišljene- ga dialoga, za katerega pa Kajuha ne nudi nobenih osnov. In še: nepregle- dno število izvajalcev, ki ubija Kaju- hovo intimno neposrednost, konstrui- rana skorajda epična fabula, ki bi — spet — vzdignila liriko v bizarno pašo za oči, kar pa je nonsens par excellence, in vključila v patetičen kompleks za- starele agitacije v prid OF nekaj brez- vezne logike.

Tako amputacijsko postopanje s poezijo dela škodo ne samo pesniku in njegovi stvarjalnosti, ko jo razvred- noti, ampak tudi izvajalcem, ki naj popadke take vrste naredijo za spo- dobnost in užitek, kar pa se le malo- kdaj posreči. In če je tu spet Akade- mija za gledališče, radio, film in tele- vizijo, ki se na TV znajde vedno ob najslabših tekstih (spomniti se je tre- ba edino Marodičeve Vsakdanje zgo- dbe), ki jo po interpretacijski plati pokončujejo, je na to vredno še prav posebno opomniti in premisliti.

A.I.

PISANJU TUBINŠKIH ŠTUDENTOV NA ROB

Rjava univerza

Rjava univerza v Tübingenu, mestu, v katerem je v letih 1550 in 1551 Primož Trubar izdal Katekizem in Abecedarij. — Vprašanje je namreč, pišejo »Notizen«, list tübingških študentov, ali je rjava preteklost za univerzo v Tübingenu zgodovina. Ob tem navajajo besede, ki jih je izrekel redni profesor dr. Raiser pri otvoritvi razstave »Dokumenti nacistične justice«: »S tem smo pri vprašanju, ki se mora tikati nas kot državljanov. Ali je danes še umestno, da se ukvarjamo z grehi pred petnajstimi leti klavirno premulega tisočletnega rajha? Ko bi šlo le za zgodovinsko študijo, potem bi bila lahko odločitev prepuščena svobodni volji vsakega posameznika, bodisi da jo sprejme bodisi da se ne opredeli. Takšne študije so potrebne, vendar ne zadoščajo. Kajti nacistični čas ni nikakršna poljubna, za nas že zaključena epoha nemške zgodovine. Se zmerom deluje v naših predstavniških telesih kakor zahrbtni strup. Velika izkušnja moje in vaše generacije, je zapreti pred tem dejstvom oči in živeti dalje, kakor da bi nam ne pripadala ta preteklost.«

In tübingški študenti pred tem dejstvom nočejo zapirati oči. V svojem glasilu so objavili več člankov o nacizmu na univerzi. »Notizen« so izšle s portretom bivšega rektorja univerze v uniformi SA-Sturmhauptführerja

prof. dr. Hoffmanna. Razkrinkale so nacistično preteklost prof. Bebermeyerja in prof. Eisserja, ki spet predavata. Obtožile so: »Dejstvo, da smeta tudi danes znova poučevati akademsko mladino in da si nihče ne upa temu nasprotovati, je od vsega vendar najbolj pretresljivo. Vedno znova izjavljajo v pogovorih z nami profesorji, ki se niso prodali, da so jim dobro poznana dejanja nekaterih njihovih kolegov iz časa Tretjega rajha, da pa morajo molčati, če hočejo obstati in delati naprej.«

Tako se nam iznenada razkrije resnični položaj v visokem šolstvu Zvezne republike Nemčije. Morda bi koga ta dejstva začudila, morda bi se komu zdelo neverjetno, da se more kaj takega dogajati skoraj dvajset let po padcu Berlina in razsulu imperija arijskih rasističnih zverj. — Da ima nacizem še tolikšno moč? Da maši pričam usta, jim ogroža existenco in se posmehuje iz proklamiranih načel držav zaveznic o zatrtju nacizma in bodoči Nemčiji? Toda Zvezna republika je z marsikatero gesto že dokazala, da kaj takega ne bi bilo nemogoče — če pa je mogoče, da »Deutsche Soldatenzeitung« licemersko piše ob arogantno-ponižujoči in provokativni obtožbi sekretarja za zunanje zadeve Koče Popovića, da nemška sodišča take obtožbe

proučujejo in na njihovi podlagi »postopajo«, če je mogoče, da nacistični advokat toži podpredsednika Aleksandra Rankovića; da vedno znova odlagajo proces proti ustaškim morilcem Momčile Popovića in napadalcem na jugoslovansko predstavništvo v Bad Godesbergu; da se odvijajo burke, zavite v plašč resnih, »znanstvenih« razprav pred senatom na procesu proti 22 esesovcem iz Auschwitza; da v birokratskem aparatu mrgoli nacistov; da morajo zaradi pritiska svetovne javnosti izstopati iz vlade kompromitirani ministri, da skoraj dvajset let po osvoboditvi Zvezna republika noče ničesar slišati o simbolični odškodnini jugoslovanskim žrtvam nacizma.

Morda je v teh razmerah v Zvezni republiki res treba biti pogumen, da razkrinkaš nacista. Toda, ali je to dovolj? Študenti, slušatelji Eberhard-Karls univerze v Tübingenu so to v svojem glasilu storili »da bi na določenem primeru prikazali in analizirali simptome totalitarnega nasilja in njegovih posledic«. Bili so pogumni — toda, ali so bili dovolj pogumni? Menim, da v določenih primerih ne moreš ostati na sredi poti, iti moraš do kraja, če hočeš ostati samemu sebi zvest in biti pošten. In v tem določenem primeru pomeni zgolj razkrinkati naciste in protestirati proti njihovi dejavnosti — obiti na sredi poti. — Molk v takih člankih o, milo rečeno, čudnem reagiranju vladnih funkcionarjev, katerih izjave obsoja skoraj ves svetovni tisk, molk o nerazumljivih postopkih vlade in sodišč ustvarja videz, kakor da bi se zavestno ograževali pred temi neprijetnimi tabuji. Takšen pogum pa ne more biti pravi pogum, velikokrat se skriva za njim celo špekulantska računica in bluff. Ne dvomim, da bi ob poskusih poslednje kritike nacizma bile represalije proti avtorjem takih člankov energične in ostre. Toda če želi mlada generacija v Tübingenu v resnici prelomiti z nacistično tradicijo, ji preostane samo ta pot: pot doslednosti.

Boris Paš

Pozor, vstop prepovedan!

Italijanske oblasti niso hotele izdati vstopnih viz članom delegacije Svobodne nemške mladine, ki so bili vabljeni na mednarodno konferenco mladine in študentov v Firencah. Viz niso izdali, ker je Italija članica NATO, ki prepoveduje odnose članic z Demokratično republiko Nemčijo. Ob tem diskriminatornem ukrepu je protestiral tudi generalni sekretar Svetovne federacije demokratične mladine (WFDY) Claude Gatinnion. WFDY meni, je izjavil Gatinnion, da je ta zavrnitev velika ovira za uspešno delo konference, na kateri naj bi se sestali vsi predstavniki mladine in študentov, da bi aktivno sodelovali v duhu konference.

SIMPATICNA MOSKOVČANKA MARIJA KIBRAJKOVA JE DELAVKA V TOVARNI OBUVTE »PARISKA KOMUNA«. STUDENTKA VISOKE SOLE IN POSLANKA VRHOVNEGA SOVJETA RSFSR. MARIJA KIBRAJKOVA JE STARA 23 LET.

Opazovalca ZMJ na II. CLAJ

Na povabilo Mednarodnega koordinacijskega komiteja (COSEC) Zvezi mladine Jugoslavije, da pošlje opazovalca na II. kongres mladine Latinske Amerike, je centralni komite ZMJ odločil, da sprejme povabilo. Predstavniki ZMJ sodelujejo na kongresu že drugič. Prvič so prisostvovali kongresu, ki je bil leta 1960 v Havani. Povabilo CLAJ ocenjujejo kot rezultat stalnih in koristnih stikov, ki jih goji že daljša ZMJ z mladino Latinske Amerike. Tako kot prvi, bo tudi II. kongres potekal pod geslom: »Za osvoboditev Latinske Amerike.«

Zaprli vzhodno-nemška mladina

V Lichtenfelsu na Bavarskem je policija 21. februarja aretirala vzhodno-nemška študenta Bitnerja in Kellerja, ki sta dopotovala v Zahodno Nemčijo s povsem pravnimi dokumenti, da bi se udeležila zasedanja zahodnonemške zveze študentov elektrotehnike v Stuttgartu. Policija ju je obdolžila, da sta prenašala tujo propagandno literaturo in ju prepeljala v Ludwigstadt, kjer so ju za 24 ur pridržali v samicah. Naslednji dan ju je sodnik v Kronachu izpustil s pripombo, da jima je grozila kazen petih let zapore ter jima svetoval, naj se v prihodnje raje ne ukvarjata več s politično propagando.

Predstavniki zveze študentov elektrotehnike so zaradi tega dogodka z zasedanja v Stuttgartu poslali oblastem protestno pismo.

Angleški študent v zagatni brezcilnosti?

Kakšni ljudje bodo bodoči angleški študenti? — Na to vprašanje sta skušali odgovoriti zanimivi anketi med študenti na oxfordski univerzi in univerzi v Manchesteru. Odgovori študentov sicer ne morejo v celoti razgrniti dilem, ki jih mučijo, opozarjajo pa vendarle na značilno miselnost angleškega študenta.

Univerzo v Oxfordu obiskujejo predvsem študenti iz premožnejših »srednjih« in »višjih« družin. Kaj menijo o svoji univerzi? — Približno polovica je hvalila Oxford: »Daje mi intelektualno in socialno samozaupanje. Razvija moje kritične sposobnosti.« Drugi pa so univerzo ostro kritizirali: »To je zlagana družba, nekakšen slonokoščeni stolp. To je družba, ki samo razpravlja in ima čudno vero v magijo besed, kakor da bi govorjenje o neki stvari že pomenilo dejanje. — Zdi se mi, da postajam blaziran, izgubljam pristnost. Oxford je gojišče arogance in samozadovoljevanja. V Oxfordu skuša biti vsakdo izviren, skuša napraviti vtis, v resnici pa so si na koncu prav zato vsi podobni. Govorijo o »oxfordski nevrozi« — o občutkih tesnobe, nepomembnosti in nemoči, da bi napredovali — ki muči oxfordskega študenta.

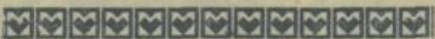
Najbolj skrbi študente bodoči poklic. Večine ne veseli niti prosvetna služba niti zaposlitev v industriji; o tej mislijo, da ni vredna njihovega študija, da je lov za denarjem in utesnjevanje osebnosti. Razen peščice, ki ima ambicije, razmišljajo študenti le o dobri službi, udobnem domu in srečnem zakoncu. V odgovorih so študentje zelo enotno nastopili proti diljerenciranju, ki temelji na razredni pripadnosti. Po njihovem imajo razlike v izobrazbi večji pomen, le redki mislijo, da je Angliji potrebna elita. O posameznih

slajh oziroma razredih, imajo študenti več ali manj enako slabo mnenje: »Višja družba propada, srednji razred se predaja filistrskemu samozadovoljevanju, delavski pa je brez prave kulture in vzgoje ter nagnjen k otopenosti.« Značilno je, da je podoba delavskega razreda v očeh boljše situiranih študentov manj črna od predstav, kakršne imajo o njem delavski študenti sami. Zlata mladina Oxforda, ki jemlje seks za zabavo, ki se vda norenju in objestnosti, je mit. Nasprotno, zdi se, da prevladuje nekakšen asketizem v nazorih študentov o teh vprašanjih. To dobro razkrivajo melanholične besede nekega študenta in študijski režim se znatno razlaga: »Seks je zatrt v Oxfordu.« Liberalizem je politična orientacija oxfordskih študentov. Univerza ima pri tem močan vpliv. Vgaja jih h kritičnemu, skeptičnemu mišljenju, ki zavrača ekstremizem in spodbuja k toleranci ter objektivizmu.

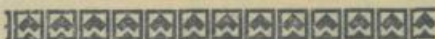
V nasprotju z mednarodnim statusom univerze v Oxfordu je univerza v Manchesteru pokrajinska. Socialna struktura študijskega razreda od oxfordskega. Medtem ko je študent v Oxfordu dve oziroma tri leta brez izpitov, ima študent v Manchesteru vsako leto en izpit. V Manchesteru se večinoma opredeljujejo za vrednote srednjega razreda, obogatene z izobrazbo in kulturo. O delavskem razredu pa imajo še slabše mnenje kot študenti v Oxfordu: »Delavski razred je brez zavesti, nima drugih interesov kot pivo, nogomet in TV.« Tudi Trade Unions so obravnavali z neodobravanjem. Njihovi politični interesi, njihova kritika in hvala univerze ter njihovo pojmovanje seksualne morale se presenetljivo skladajo z odgovori oxfordskih kolegov.

(Po The Student in the Age of Anxiety in The Observer Weekend Review)

A. J.

IVO — SREČNO! Po dveh letih urejanja mednarodne strani in strani za zabavno glasbo in jazz se Ivo Straki poslavlja od uredniškega odbora. Doslej sodelovec glasbene, se je zdaj zaposlil v notranje politični redakciji RTV. Razen tega se želi posvetiti študiju ekonomije in novinarstva. Želimo mu veliko uspeha in da bi še kdaj zabil na naš list pogledat stare kolege.

Poslanica Nikite Hruščova konferenci v Firencah

Sovjetski premier Nikita Hruščov je poslal udeležencem konference v Firencah pozdravni telegram. V telegramu poudarja, da sklicanje te konference priča o prizadevanju mlade generacije, da prispeva svoj del k utrditvi miru, uresničitvi popolne razorožitve in uspehom narodnoosvobodilnih gibanj. Po mnenju sovjetskega premiera je dobro, da se mladina aktivno ukvarja s temi vprašanji, kajti od njihove rešitve je odvisna bodočnost sveta.

INDEKS IN... SMUČANJE

V Porentovem domu v Kranjski gori je pod večer, ko je osvojil prvenstvo univerze v veleslalomu, sedel v jedilnici BORIS HOLY, študent četrtega letnika Visoke šole za telesno kulturo in zdolgočasno brenkal na kitaro. Kolegi s šole, ki so z njim na obveznem smučarskem tečaju, so ga pustili pri miru, saj je ta dan dobil nešteto iskrenih čestitk.

Za bralce Tribune je takoj, ko je pridivil skozi cilj v Brsnini in ko še ni vedel, da si je »prismučal« najboljši rezultat in prvo mesto, dejal:

»Odločale so smuči in borbenost. Proga je bila nevarna, poledenela in robniki niso prijemali... Mislim, da sem dobro vozil...«

»Predlanskim si osvojil na prvenstvu jugoslovanskih univerz 1. mesto v veleslalomu in prvo v kombinaciji. Kaj meniš o letošnjem uspehu na Vitrancu?«

»Današnja zmaga mi je doslej največji športni uspeh, kajti letos je bila konkurenca izredno močna.«

»Na kaj si mislil, ko si se pogibal s starta?«

»Priznam, imel sem tremo... Mogoče zato, ker malo tekmujem, čeprav sem vključen med smučarje kranjskega Triglava.«

»Kaj je tvoj hobby?«

»Vespa. Pa smučanje tudi!«

»Smučanje?«

»Da, to je pravzaprav specializacija, ki sem si jo izbral na šoli. Za tekme se nikoli ne pripravljam, saj za to nimam časa. V Kranju se ukvarjam z orodno telovadbo, dovolj športnega udejstvovanja pa mi nudijo tudi na šoli. Tudi poleti redno treniram in moram reči, da sem vedno v dobri fizični kondiciji.«

»Kako vsklajuješ šport in študij?« je standardno vprašanje naše rubrike. Boris Holy se je nasmehnil:

»Kakor vsi športniki, ki so dobri študentje: pred sezono izpiti, v sezoni pa tekmovali...«

»V jeseni boš diplomiral. Kaj misliš potem?«

»Posvetil se bom trenerskemu poklicu. Rad bi, da bi v Kranju imeli vrsto dobrih smučarjev...«

»Boš letos nastopil na državnem smučarskem prvenstvu?«

»Sem premajhna »riba«... na klubskem prvenstvu sem bili šele sedmi...«

Poslovil sem se in on je znova udaril po strunah.

Tadej Munih

ZAČETEK ŠTUDENTSKEGA LIGAŠKEGA TEKMOVANJA

Pretekli petek se je v telovadnici na Taboru pričelo medfakultetno ligaško tekmovalje v košarki. Nastopajo ekipe študentov vseh devetih fakultet in ekipe Visoke šole za telesno kulturo. V treh tekmah prvega kola so bili doseženi naslednji izidi:

ekonomska : elektro 92:49 (47:21)

strojna : pravo 68:46 (40:24)

FNT : filozofska 56:54 (24:32)

Preostali dve tekmi prvega kola bodo nasprotniki (biotehniška : VSTK in FAGG : medicinska) odigrali pozneje. Pričakujejo, da se bodo v tekmovalje vključili morda tudi zamudniki — ekipa košarkarjev iz Akademškega kolegija. (Videti je, da brez podobnih pojavov kljub vsem naporom prirediteljev pri študentskem športu ne gre.)

Zmage nekaterih ekip so odločili predvsem študentje — člani ekip obeh ljubljanskih zveznih ligašev: Olimpije in Slovana (n.pr. Samaluk, Eiselt, Sok, Tavčar idr.), ki na letošnjem tekmovalju — za razliko od prejšnjih — lahko nastopajo.

Dan kasneje, v soboto, 7. marca, so v dvorani Gospodarskega razstavišča pričeli z ligaškim tekmovaljem tudi rokometarji. Tudi v tej ligi nastopa 10 moštev, ki so se v prvih tekmah razšli z naslednjimi rezultati:

medicina : FAGG 16:8 (12:0)

elektro : strojna 8:23 (4:12)

biotehniška : filozofska 21:8 (10:5)

FNT : pravo 19:4 (9:2)

ekonomska : VSTK 22:12 (9:5)

Razmeroma uspešna izvedba prvega kola obeh ligaških tekmovalj in razveseljiv odziv študentskih ekip nam vzbujajo upanje, da bo po večletnih poskusih (objektivne težave so podobna tekmovalja mnogokrat že v kalu zatrla) uspelo tudi ljubljanski študentski športni organizaciji razgibati ne preveč pestro športno udejstvo-

vanje naših študentov. Vsekakor pomeni prehod od enkratnih tekmovalj po sistemu izpadanja na sistem kontinuiranega ligaškega tekmovalja razmeroma lep uspeh v prizadevanjih Zveze študentskih organizacij za telesno kulturo.

Zmagovalna ekipa v vsaki panogi bo na koncu prejela pokal Zveze ŠOTK.

Seveda povsem brez spodrsrljajev tudi pri tem začetku ni šlo. Organizatorjem bi predvsem lahko očitali premajhno pozornost pri izbiri sodnikov za prve tekme. Vse dosedanje pomanjkljivosti pa bi lahko popravila številnejša tehnična komisija, ki bi bila organizaciji tekmovalja povsem kos.

Po predvidevanjih se bo ligaško tekmovalje odvijalo ob petkih in sobotah v obeh dvoranah: na Taboru in na GR. Zadnje tekme proti koncu aprila pa bodo že na igriščih v Tivoliju. Upamo, da morebitni porazi ne bodo oplašili nekaterih slabših ekip, kajti opustitev nadaljnega tekmovalja bi v precejšnji meri zmanjšala njegov pomen in močno prizadela cilje in prizadevanja prirediteljev. mac

RAZPORED TEKEM II. KOLA:

Košarka: 13. marca na Taboru:

ob 12. uri: elektro : medicinska

ob 13. uri: biotehniška : FAGG

ob 14. uri: FNT : strojna

ob 15. uri: ekonomska : filozofska

Cas in kraj srečanja med pravno in VSTK bo javljen pozneje.

Rokomet: 14. marca na GR:

ob 8. uri: FAGG : elektro

ob 9. uri: VSTK : pravo

ob 10. uri: biotehniška : medicinska

ob 11. uri: FNT : filozofska

ob 12. uri: visoka šola za politične ve-

de : ekonomska

Ekipa strojne fakultete je v tem kolu prosta.

ŠPORT NA ČEŠKOSLOVAŠKIH UNIVERZAH

Športno življenje na češkoslovaških visokih šolah je zelo razgibano in organizirano tako, da se po njem lahko le vzgledujemo.

Češka, Slovaška in Moravska predstavljajo tri regije, v katerih imajo v vsaki posebej na fakultetah in visokih šolah študentje svoje vsakoletno prvenstvo, tako v letnih kakor tudi v zimskih športih. Najboljših 100 študentk in študentov športnikov iz vsake regije se potem sestane na finalnem delu tega tekmovalja v Pragi. V Pragi že vrsto let obstaja študentski klub Slavija, ki je hkrati tudi nekaj cen-

tralni klub za vse najboljše športnike in je tudi najboljši klub CSSR.

V tem klubu so v njegovih najrazličnejših sekcijah vključeni le najboljši športniki. Vsaka visoka šola ima svoj klub, v katerem pa se športno udejstvujejo ostali študenti, ki ne spadajo v vrhunski razred. Ti klubi se imenujejo tudi Slavija, le s to razliko, da imajo poleg še bešedo Slavija — »medicina«, ekonomija, tehnika itd.

Sploh je vsesplošno zanimanje za šport na visokih šolah veliko. Kot obvezen predmet vpíšejo študenti poleg telesne kulture še plavanje in to v prvem in drugem letu študija. V tretjem si izberejo šport, ki jim najbolj »leži« in ga tudi vpíšejo v indeks, v četrtem, to je zadnjem letu študija pa ni nič več »športnih predmetov«.

Študenti in študentke češkoslovaških fakultet gredo poleti za 10 dni (večinoma krije stroške univerze) ali na orientacijske pogoje v naravo ali na kopanje, pozimi pa jih čaka 10 dni smučanja v planinah. Vendar velja to le za tiste, ki opravljajo svoje študijske obveznosti v redu. Pri tem je kontrola zelo stroga. Na Češkoslovaškem so med študenti zelo priljubljena turistična potovanja, ki so povezana s taborjenjem ter kanuizmom. Izredno veliko število fantov in deklet vesla in to večinoma po divjih vodah.

Poleg tega so med športnimi panogami, s katerimi se študentje največ ukvarjajo, še atletika, odbojka, košarka in rokomet.

Zato se nam pač ni treba čuditi, če so češkoslovaški športniki in športnice tako uspešni na najrazličnejših športnih tekmovaljih in nastopih ne le doma, temveč tudi širom po svetu.

T. ZAJC

Morda še ne veste, da...

... bosta letos še dve veliki mednarodni študentski športni prireditvi. Junija bo atletski troboj študentskih reprezentanc Sovjetske zveze, Francije in Italije verjetno v Parizu. Septembra pa bo v Londonu takoiimenovani »Dan visokošolskega športa«.

... imata francoski smučarki, ki sta dosegli velike uspehe na pravkar minuli olimpiadi v Innsbrucku in drugih največjih smučarskih tekmovaljih v letošnji zimi, Francozinji Christine in Marielle Goitchell še eno sestro — Patricijo. Ta je stara šele 15 let, toda starejši sestri sta izjavili, da smuča Patricija že prav dobro in zato bomo verjetno že kmalu slišali kaj več o njej.

T. Z.

MEDICINCI NA ŠVEDSKEM

Švedska študentska športna zveza je že večkrat skušala navezati stike z ljubljanskimi študenti. Prav težko je razumeti, vendar je resnično, da so ugodna vabila za udeležbo na različnih mednarodnih športnih tekmovaljih, ki so jih švedski študenti prirejali, naletela pri nas vedno na gluha ušesa. Zanimivo je, da Švedi kljub prizadevanju niso uspeli zainteresirati niti študentske organizacije Visoke šole za telesno kulturo.

Pred dnevi je na isti naslov prislo vabilo za udeležbo na velikem mednarodnem orientacijskem pohodu, ki bo od 17. do 23. septembra. Ker so pogoji ugodni, saj krijejo PRIREDITELJI VSE STROSKE, je profesor Janez Bergant z VSTK, ki je hkrati tudi član sekretariata študentskega športnega društva na medicinski fakulteti, na poslednji seji predlagal, po odobritvi komisije za telesno kulturo pri univerzitetnem svetu, da se tega pohoda udeleži ekipa medicincev, katerih športno društvo je bilo edino aktivno. Po daljši razpravi so sklenili, da se bo pohoda v okolici Uppsale udeležila 5 članska moška in 3 članska ženska ekipa. Ker bo bivanje na Švedskem združeno z ogledom nekaterih večjih mest, se je že doslej prijavilo precej kandidatov. Za vse prijavljene bodo organizirali poseben seminar, ki ga bo vodil prof. Bergant, izbirno tekmovalje z zemljevidi in kompasi pa bo dala ekipa, ki bo potovala na Švedsko. Tekmovalje se bo že po tradiciji odvijalo tako, da bo vsak udeleženec tekmoval sam, vsi skupaj pa bodo šli tudi za uspeh v ekipnem tekmovalju.

Čeprav bo imelo tekmovalje verjetno v glavnem le propagandni značaj, je najbolj razveseljivo to, da se bodo tudi jugoslovanski študentje vključili v krog 15 držav, ki že dalj časa sodelujejo na študentskošportnem področju.

S. RUTAR

Kdo bo študentski nogometni prvak Evrope?

V začetku julija bo v Beogradu in Sarajevu doslej največje študentsko nogometno tekmovalje. Igrali bodo namreč za naslov neuradnega študentskega prvaka Evrope v nogometu. Na tem turnirju bo sodelovalo 8 študentskih ekip iz Moskve, Budimpešte, Prage, Parme, Strassburga, Luxemburga, Beograda in Sarajeva. Teh 8 ekip bo igralo v dveh skupinah, zmagovalca obeh pa se bosta srečala na stadionu JLA v Beogradu v srečanju, ki bo veljalo za naslov študentskega prvaka Evrope v nogometu.

Študentske reprezentance posameznih mest bodo sestavljali tudi nekateri znani evropski nogometaši, ki poleg tega, da igrajo nogomet, še najdejo čas tudi za študij. Gotovo bo glavni favorit za najvišji naslov reprezentance glavnega mesta Sovjetske zveze, ki pa bo imela v reprezentancah Budimpešte, Prage in Beograda nevarne konkurentne.

Zaenkrat imena študentov, ki bodo sestavljali moštva tujih reprezentanc še niso znana. Za naši dve reprezentanci pa že vemo imena, ki bi prišla v obzir za sestavo reprezentance. Za beograjsko bi med drugim igrali tudi Soškić, Čurčić, Mihajlović, Vukelić, Čebinač, Kovačević, Galić, Bećević in drugi, sarajevsko univerzo pa bi zastopali Fazlagić, Smajlović, Vujović, Arslanagić itd.

Po 20. marcu, ki je rok za polimenske prijave posameznih reprezentanc, pa bodo znana tudi imena tujih nogometašev — študentov, ki bodo prišli k nam na to tekmovalje.

T. M.

Do sarkazma in nazaj

Pogojenost

Cim bolj je država toga, tem mehkejša so človeške hrbtenice.

Ranjena zver je najbolj nevarna

Mnogi so razumeli odmiranje države kot najugodnejši čas za metanje polen in kamenja nanjo. Ko pa se država spravi nad koga od njih, uvidijo, da le še ni potsem na koncu svojih moči.

Za strahopetce

Ce je že tako, da ti drugi krojijo kapo, zakaj se ne opogumiš in hodiš gologlav?

Veličini pristoja tudi malenkost

Akademski naslov meni, da že sam nekaj pomeni, zato mu je tudi človeček dovolj.

Brez naslova

Glasneje vpije na pomoč oni, ki mu je leta manj potrebna.

Pametni, izbirajte!

Govori kakor misliš, kajti v nasprotnem primeru se ti lahko pripeti, da boš v življenju celo uspel!

Nezdružljivi svobodi

Poznamo svobodo mišljenja in svobodo govora. Na žalost ljudje svobodno govorijo, vendar ne tega, kar svobodno mislijo.

Delovna sila

Kadar vozilo katerega funkcionarja zavije s poti in obstane v jarku, ga vedno delavci in kmetje izvlečejo — na pravo pot!

Kitajska logika

Mi smo država. Zakaj bi potem delali za njeno odmiranje?

Dvojno tarnanje

Zakaj toliko tarnamo o premogu? Pričnimo s sežiganjem »šunda literature! Ob njej se bomo greti vse leto!

Podobnost

V podjetju je čisto kot v orkestru: tudi najčudovitejši instrumenti se pokoravajo taktu bobna.

Kogar srbi, se tudi praska!

Čudno je, da se družbene kontrole najbolj boje prav tisti, ki so v podjetju — najbolj pogumni!

Boljša taktika

V vojni se je vedno izlival. Zdaj se povsod priljubljuje.

Spretnost

Natečaj je obleka, ki jo direktor-krojač tako spretno skroji, da je ne nihče more obleči (razen njegovega svaka seveda!).

Jagnjetovo blejanje

Priljubljen človek — dvojno plačo vleče!

Čudeži

Čudno je to, da imajo v teku do foteljev trebušasti najboljše kondicije!

Desetkovanje

V vojni je padel vsak deseti, v miru vsak deseti diskutira. Mi, deveterica ostalih, v vojni kot v miru vedno... preživimo!

PAVLE KOVAČEVIČ

Stari in mladi tolovaj

A ko cenite hudomušno in vedro slovensko besedo izpod peresa Fridolina Zolne, tega prvega zakupnika slovenskega humora, tedaj prej kome veste, da sta na svetu dve sorti tolovajev. Oni dobri, preprosti, stari podeželski tolovaj z gorjačo, s katero te nemilo poboža po trdi butici in z nesmrtno parolo: »Denar ali življenje!«, in njegov pokvarjeni, mestni nečak, ki ti s smehljajem na licu in medenim glasom prav tako izmami denarce.

Kdo bi si mislil, da sta se pri nas ta dva ohranila še v današnji čas?

Primaha ti jo oni dan stari tolovaj čez goro in po hosti nazaj v stari kraj. Nič ni nosil gorjače, pokalico je imel za pasom in v škornju še drugo itd. Vsega jih je imel kar štiri. Moderniziral se je stric, i kako-pak, saj je bil v inozemstvu. Tudi odpustke je imel s seboj in še nekaj drugega drobiža. Vsega po malem je imel v bisagi, vse bi prav prišlo, če bi se tu po starem obrnilo.

Takole, je menil stari stric, pa smo spet doma. Kar vesel je bil in nič ni iskal skrivne stezice, lomastil je po hosti kot bi bil v domačem grabnu. Spazili so ga budni žandarji, hop-la so ga zgrabili in ga peljali pred rihtarja.

Eh, je dejal, da ni nič hudega mislil. Tu in tam bi kakšno bajto malo prekucnil, drugod bi malo elektrike prirezal, no, ja, pa še kakšnega nezadovoljnega pijančka bi s seboj v hosto peljal, da bi mu družbo delal. Moč zakona pa hud, kaj, elektriko bi nam kradel, ko nam je že tako manjka. In pijančke bi nam v hosto vlekel, ko so vendar taki revčki, da morajo vso vinsko zalogo sami popiti.

Ni niso pomagale mile besede. Zašili so starega tolovaja in prav čutil se je, kako hud da je sodnik. Kakor da ne bi vedel, da on sam, star in betežen kot je, ne bi mogel kaj prida opraviti.

Bral je nečak o usodi ubogega strica. Nič mu ni bilo žal nesrečnega sorodnika. Kaj pa ni prej pazil, sam je kriv, si je mislil.

Ko se je stric potikal po mrzli tujini, je nečak v mestu živel mirno, neangažira-

no bi lahko rekli. Užival je po malem sadove dela svojega očeta in ni mu bilo hudega na tem svetu.

Bil je še mlad, ukažen, pa je zahajal v šole. Učil se je tako: z najmanjšim trudom za dober uspeh. Če se je zataknilo, pa je priskočil papa s kakšno mažo ali drugim zdravilom.

Pa je tako tudi doštudiral in šele takrat se je spomnil svojega poslanstva. Spomnil se je svojega rodu in nad, ki jih je njegov oče vanj polagal. Odsel je v službo. Kam, boste vprašali. Ah, kam? Pozabil sem že. No, pa saj, če vam povem zgodbo naprej, boste že sami uganili. Sploh pa je menjal precej služb. Brž, ko je na enem mestu zavaljal ljudem, že je pobral šila in kopita in šel drugam. Videti je bilo, kakor da bi bil istočasno na več mestih, tako je včasih ponekod zaškripalo.

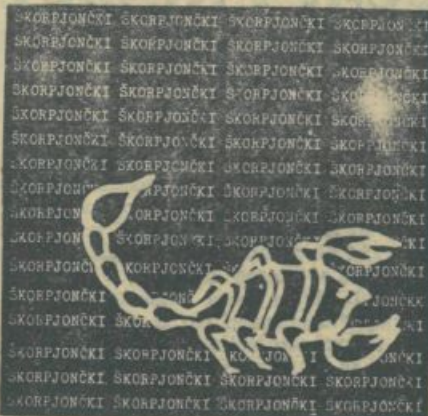
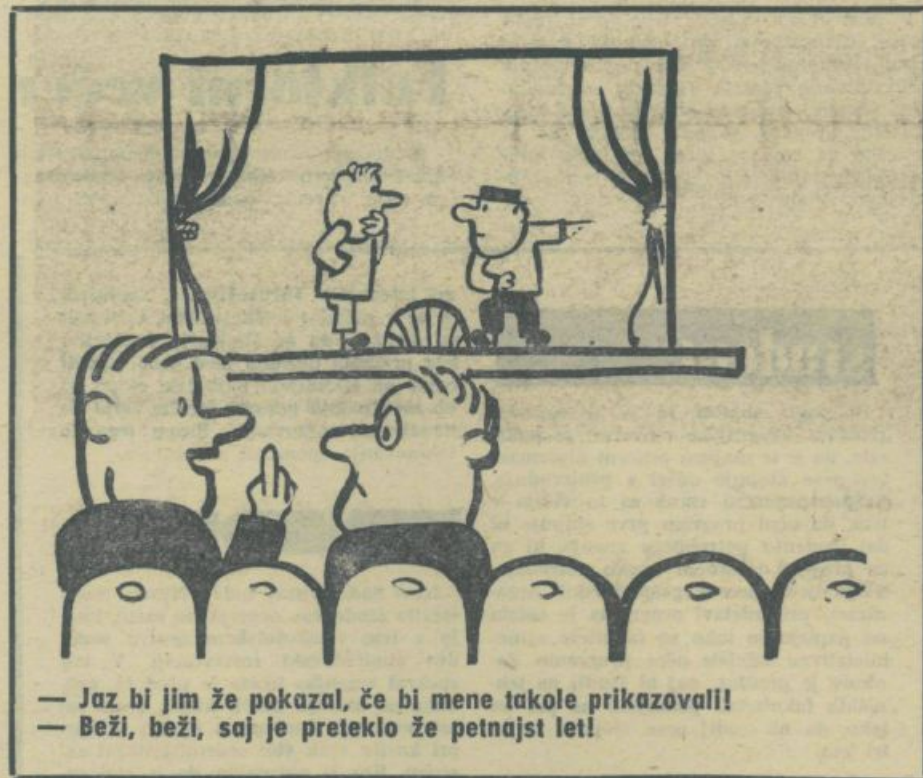
Na delovnem mestu je imel veliko besedo. Z denarjem drugih je ravnal kot da res ne bi bil njegov. Ni čuda, če je šlo precej podjetij in denarcev rakom žvižgat. Nase seveda ni pozabil. Za svoje je bil umen gospodar.

Bral je za zapahi stric, kako gre ljudem, ki jih skube njegov vrli nečak. Inako se mu je storilo ob tej nezasišani krivici. On, pošten tolovaj starega kova, ki skoraj nikomur nič hudega ni hotel in ki še časa ni imel, da bi kaj škode naredil, tu za zapahi. On, zvit lisjak, ki je napravil šestkrat več škode in to materialne, torej take, ki gre dandanes ljudem res do živega, pa uživa prostost.

Poklicati si je dal advokata. »Ha, pa taka zlahta, mu bom že pokazale, se je pridušal. »Gliha vkup štrih, to pravi lep domač pregovor. Če jaz ne morem ven, pa naj pride on sem.« In je lepo razkrinkal pridaniča.

Ne advokat ne sodnik staremu nista verjela. »Kje pa, on že ni tak. Saj je naš človek. Nič ni hodil po inozemstvu, nič ni z gorjačo grozil, pa tudi na silo ni ropal ljudi.«

Razjokal se je stari tolovaj. »Ali je to sploh še kakšna pravica?« je mlo zavil oči k nebu, kajti bil je pač tolovaj starega kova.

BREZ ODMEVA: v zadnjem času večkrat slišimo in vidimo, kako kdo zakliče ali zapiše kakšno ostro besedo tja na koprsko stran. No in — nič! Morebiti so možje peresa premili oziroma prethni, kdo ve?

TEŽAVE (S) TRETJE STOPNJE: nekje so se hudo sporekli predavatelji in študentje tretje stopnje. Nekdaj so si bili baje kolegi in so natanko vedeli, kdaj jim je predavatelj zašel na tanek led. Drugod pa gre (seveda!) ta študij brez težav. Učenci sede v klopih in samo poslušajo.

NOBENA JUHA SE NE POJE TAKO VROČA, KOT SE SKUHA: to sem jaz vedno pravil. Se posebej jeseni, ko je univerzitetni odbor posegel po brucovanjih in podobnih zabavno-sportnih prireditvah. Takrat so se nekateri hudo razburili. Zdaj pa spet po starem...

DVAKRAT, DA BO BOLJ DRZALO: menijo pri popularnem tedniku v hiši »Dela« in ponatisnejo (v bolj poljudni obliki) zahodno-nemški intervju o tabletah anti-baby, ki so ga pred 3 dnevi objavili v lastnem štirinajst dnevniku.

TRDONJA JE PRAVI TRDONJA: in se kot tak poživlja na Slovenski pravopis 1962 in še SP 1951 povzru. Morebiti ga bo Lakotnik, ki je topogledno višje naobražen, podučil, da so gangsterji doma v Chicagu in nikjer drugje.

CAS — NAJBOLJSI ZDRAVNIK: tako se danes menijo v naših krajih in puste, da po slabih časih malo Save, Sore, Soče itd. preteče; šele potem hite polagat obkladke na boleča mesta. Ali pa o njih napišejo kako dramo — z majhnim zobom časa, seveda!

KONSTRUKTIVNI PREDLOG: tretješolec Tine, ki je slabo podkovan v matematiki, predlaga, da milijonu dinarjev odrežemo nekaj ničel, kajti tako bodo on in drugi, ki doslej niso znali z njimi računati, kakšno reč morebiti le prav izračunali.

ZAKAJ JE »LEV« TAKO POZRESEN: projektanti in drugi grešni kozli so gotovo Ljubljanci, ker njim v novem hotelu pač ne bo treba spati in hotelskih uslug plačati!

UČNI PROGRAMI, KADROVSKI PROBLEMI...

V lanskem letu je bil na pobudo beograjskih medicincev ustanovljen koordinacijski odbor zveze študentov medicine in stomatologov Jugoslavije.

Pred dnevi se je zbralo približno 100 delegatov vseh medicinskih in stomatoloških fakultet v Zagrebu na 3. zasedanju odbora. Delegati so poleg vrste drugih vprašanj podrobneje analizirali strokovne kongrese študentov medicine. Ugotovili so, da imajo poleg strokovnega tudi politični pomen. Letos bodo izdali poseben informacijski bilten, ki naj bi bil vzpodbuda tudi ostalim fakultetam. Sklenili so, da bodo nekatere fakultete organizirale interne kongrese. V razpravi o kadrovski problematiki so delegati zlasti poudarili, da je treba študente vključiti v aktivno delo ZŠ že v prvem ali drugem letniku. Funkcionarji naj bi bili izključno dobri študenti. Kot že na obeh prejšnjih, so tudi tokrat razpravljali o možnosti izdajanja skupnega strokovnega časopisa. Ker zaenkrat še ni pogojev za stalno skupno glasilo, so sklenili, da bodo poleg posameznih stalnih, enkrat letno le izdali glasilo, ki bo obravnavalo probleme vseh fakultet. Zaključki razprave o programih študija na različnih fakultetah so prvi pogoj stremiljenj, da se izenači učni programi vseh medicinskih in stomatoloških fakultet.

Na predlog beograjskih stomatologov so razpravljali tudi o strokovnih nazivih in diplomah. Zanimivo je, da so delegati zavzeli različna stališča. Študentje iz Beograda, Skopja in Novega Sada so izjavili, da se strinjajo z novim zakonom o strokovnih nazivih, medtem ko so delegati ostalih centrov in beograjski stomatologi zopet poudarili, da se bodo še naprej borili za enakost vseh, ki so končali medicinsko fakulteto ter zagovarjali predlog, da se »dr.« piše kot strokovni naziv za imenom. Ob koncu so sklenili, da se sedež koordinacijskega odbora prenese v Novi Sad, ki bo organizator prihodnje konference.

S. Rutar

Odšli so, on je ostal

Lahko trdimo, da ni slavista (pa tudi marsikateriga drugega), ki ne bi poznal knjižničarja Rudolfa Zeleznika, tega vedno nasmejanega 70-letnega mladeniča. Večji del njegove življenjske poti je tesno povezan z uspešno rastjo slavistične knjižnice, saj je vanjo vložil 44 let svojega ne-sebičnega dela. Obiskali smo ga pred njegovim jubilejem, mu čestitali ter se z njim zadržali v prijetnem pogovoru.

Rudolf Zeleznik se je rodil leta 1894 v Ljubljani. Že z desetimi leti je ostal brez staršev, kot štirinajstletni deček pa se je šel učiti za knjigoveza. V času I. svetovne vojne so ga mobilizirali in poslali na fronto v Karpatih, kjer so ga zajeli sibirski kozaki.

Po prvi svetovni vojni se je zaposlil spet v knjigovozništvu. Leta 1920 pa se je prijavil na razpis Univerze ter se kot knjižničar zaposlil na slavistiki, kateri je ostal zvest vse do danes. Ko je pričel z delom, je imela knjižnica 100 knjig, danes pa jih je seveda mnogo več in nemajhna zasluga za to gre prav tovarišu Zelezniku. Ob konfiskaciji Franceta Kidriča je tov. Zeleznik iz njegovega stanovanja znesel v kovčku vse njegove knjige na Univerzo.

Spomini hite nazaj, mnogo jih je... spomin na njegovega velikega prijatelja Rajka Nahtigala. Ožono se spominja tudi Ivana Prijatelja, Frana Ramovša in Srečka Kosovega. »Skozi njegove roke« so šla danes pri nas znana imena: Anton Ingolič, Miško Kranjec, Marja Boršnikova, Anton Ocvirk, France Bezlaj, Janko Jurančič, Tine Logar, Boris Paternu, France Zadavec, Bratko Kreft, Janez Menart, Ciril Zlobec, Ivan Minatti, Kajetan Kovič... Odhajale so generacije, druga za drugo, za njimi so ostajali spomini, mnogo spominov, on pa je ostal in kljub letom ohranil vsa

AGRONOMIADA V NOVEM SADU

Združenje študentov agronomije je na svojem zadnjem sestanku razpravljalo o pripravah za letošnjo agronomiada, ki bo 11. in 12. maja v Novem Sadu. To tradicionalno srečanje predstavnikov vseh agronomskih fakultet Jugoslavije bo že četrto po vrsti in, kot je bilo že lani v Sarajevu poudarjeno, prav gotovo najbolj množično.

V Novi Sad bo odpotovalo okoli 30 študentov iz Ljubljane, skupno pa jih bo na agronomiadi sodelovalo približno 300. V strokovnem delu bodo vodili razgovore o posameznih panogah študija, v kulturnem bodo posamezne grupe izvedle krajše zabavne programe, v športu pa se bodo udeleženci pomerili med seboj v košarki, odbojki, nogometu in drugih panogah. Za najboljše so predvidene lepe nagrade in priznanja.

V okviru agronomiade bo prav tako posvet aktivistov o problematiki dela v zvezi študentov agronomije v posameznih univerzitetnih centrih. Govorili so tudi o eventualnem sprejemu organizacije 5. agronomiade, vendar so bili mnenja, da to verjetno ne bo izvedljivo, ker bodo ljubljanski agronomi letos priredili velik »Pohod agronomov«.

student

Beograd: Analiza, ki jo je napravil rektorat beograjske univerze, je pokazala, da je le majhen procent diplomantov prve stopnje odšel v proizvodnjo. Najpomembnejši vzrok za to vidiijo v tem, da učni program prve stopnje ni dal študentu potrebnega znanja, ki ga na svojem delovnem mestu potrebuje. Objavljena pomoč gospodarskih organizacij pri izdelavi programa je ostala na papirju in tako so fakultete samoiniciativno izdelale učne programe. Zanimiv je predlog, naj bi študij na tehniških fakultetah podaljšali na pet let tako, da bi študij prve stopnje trajal tri leta.

naši dani

Sarajevo: Crepoljsko, znani zimski športni center na Jahorini, je pozimi pravo shajališče smučarjev iz vseh republik. Čudna pa je ugotovitev, da je med njimi le malo Sarajevčanov, ki bi ne morejo dobiti rezervacij za ta, nekaj deset kilometrov oddaljeni zimski center. Med Novosadčani je zimovanje na Crepoljskem postalo že tradicija, saj preživlja tam zimske počitnice vsako leto več kot sto študentov.

Študentski list

Zagreb: Zagrebški študentje so sklenili, da bodo tradicionalna športna tekmovanja prvih letnikov, ki jih popular-

TUDI TO JE REKREACIJA V NASELJU!

PLESNI KLUB

Ker je bilo v študentskem kulturno-družabnem življenju že dolgo čutili potrebo, po uvedbi plesne umetnosti v vsakdanje življenje študentov, se je večje število študentov že dolgo navduševalo za ustanovitev plesnega kluba. Klub, katerega osnovni namen je razvijati plesno kulturo med študenti, je imel ustanovni občni zbor 23. februarja in že sam potek in obisk je pokazal, da študentje od njega mnogo pričakujejo. Klub bo v začetnem obdobju prirejal začetne, nadaljevalne in izpopolnjevalne plesne tečaje, organiziral pa bo tudi razne plesne prireditve, nastope in tekmovanja. Poljskusi bodo tudi s tem, da bodo tečaje in nastope prirejali na fakultetah in SN, njihov namen pa je, da zainteresirajo čim širši krog ljubiteljev plesne umetnosti.

Folklorni večer

Študentsko kulturno-umetniško društvo Akademik je priredilo v menzi Studentskega naselja večer pod naslovom »Sloven-

ska folklor v pesmi, pesmi in besedi«. Poleg folklornih točk, ki jih je izvajala folklorna skupina »France Marolt«, so se vrstili folklorni prizori tudi na platnu, razlago pa sta vodila dr. Vodušek in Uroš Krek z glasbeno-narodopisnega inštituta v Ljubljani. Številni obiski je dokaz, da je taka oblika večera, ki je že imel obliko predavanja, zelo uspešna in da nekateri upravičeno negodujejo zaradi pomanjkanja podobnih prireditev.

Iz razgovora s prireditelji smo izvedeli, da je bil to le eden od podobnih večerov, ki jih Akademik pripravlja v prihodnjem mesecu. Na sporedu bodo »Večer vokalno-jazz glasbe«, »Večer renesanse v pesmi, prozi in plesu« in »Večer jazza«. Ker bodo prihodnje prireditve zaradi slabe akustičnosti in precejšnje velikosti menze v kavarni Studentskega naselja, predvidevajo, da bodo nekatere večere tudi ponovili. Pričakujejo, da bodo večeri v kavarni potekali v klubskem vzdušju.

-37

SEMINAR ZA KADRE

Podobno kot na medicinski fakulteti prireja fakultetni odbor biotehniške fakultete prve dni marca seminar za delo v zvezi študentov. Predavatelji iz univerzitetnega odbora in funkcionarji iz FO biotehniške bodo člani seminarja seznanili s strukturo in nalogami ZŠ. Poseben poudarek seminarja bo na idejno-političnem delu študentov. Da bi se seminarja udeležili vsi študentje, ki so za delo v ZŠ zainteresirani, namerava FO izvesti posebno anketo in na osnovi te izbrati iz vsakega letnika vseh oddelkov 1-3-5 študentov, ki bodo potem po dobrih treh mesecih prevzeli vodstvo ZŠ na biotehniko. Menimo, da je čas, da prično tudi ostali FO premišljevali o tej obliki pridobivanja novih kadrov, kajti pokazalo se je, da seminarji UO ne morejo zajeti širšega kroga študentov.

S. R.

FOTOGRAFSKI TEČAJ FILOZOFOV

3. marca so imeli fotoamaterji filozofske fakultete redno letno skupščino, na kateri so pregledali in ocenili svoje delo. Foto-kino klub na tej fakulteti so ustanovili pred enim letom. V tem času so organizirali mnogo predavanj in tečajev. Čeprav so se v začetku borili z materialnimi težavami, je delo kljub temu dobro steklo. Lansko pomlad so si uredili temnico, z dotacijama fakultete in SOLT pa so nabavili najpotrebnejše za uspešno delo kluba.

Prav v teh dneh se je pričel tudi začetni tečaj za fotoamaterje, ki bo trajal do druge polovice tega meseca. Tečajniki se bodo najprej seznanili s teorijo fotografiranja, praktični del pa bodo pravili zunaj. Ob koncu predavanj bodo opravili izpite iz sodobnega fotografiranja. Tečaj obiskuje približno dvajset študentov.

-41-